

Baltijos valstybės į Europos Sąjungą įstos kartu

Vilnius, balandžio 11 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Andrius Kubilius neatmetė galimybės, kad visos trys Baltijos valstybės Europos Sąjungos (ES) narystės derybas užbaigs ir į ES įstos kartu.

Apie tai vyriausybės vadovas pareiškė antradienį Vilniuje prasidėjusiame tarptautiniame forumo „Ekonominis ir socialinis Baltijos šalių vystymasis“.

„Šis mano teiginys yra paremtas ne spėjimu ar menamu geopolitiniu faktoriu, bet regiono ekonominiu integralumu. Manau, kad artimiausioje ateityje šis Baltijos valstybių ekonomikos integralumas ir toliau didės — turio galvoti bendrą infrastruktūrinių projektų plėtrą“, kalbėjo A. Kubilius.

Vyriausybės vadovas pabrėžė nematęs kitos išeities Lietuvos ekonomikai, kaip tik įsijungti į bendrą Europos rinką, tapti ES nare. Kartu jis teigė, jog Lietuva turi pasiruošę gyventi didėjančios konkurencijos sąlygomis.

„Narystė ES mums reikštų atsivėrusią milžinišką rinką, kuri keliasdešimt kartų viršija kitas, mums vis dar aktualios Rusijos rinkos perkamąjį pajėgumą. Atsivėrusi Europos rinka reikštų ir vienodas, nediskriminacines sąlygas visiem rinkos dalyviams. Galų gale Lietuvos narystė šioje organizacijoje padidintų valstybės saugumą, leistų ne tik iš dalies pasyviai stebėti, kas vyksta Europoje, bet ir patiems aktyviai dalyvauti priimančiame visai Europai svarbius sprendimus“, kalbėjo A. Kubilius.

Lietuva tikisi 2002 metais baigti derybas dėl ES narystės ir nuo 2004 metų pradžios būti pasiruošę priimti ES narės įsipareigojimus.

Pabrėžęs sveiką konkurenciją, kaip trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimo variklį, A. Kubilius teigė, jog svarbiausias šioms valstybėms klausimais jos turi laikytis bendros nuostatos.

Nerimsta aistros dėl naujo „Lietuvos geležinkelių“ vadovo

Vilnius, balandžio 11 d. (BNS) — Seimo pirmininko atstovė teigia, kad Vytautas Landsbergis nesileis savo patarėjo Kęstučio Dirgėlos paskyrimo bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ vadovu.

Seimo pirmininko atstovė spaudai Loretą Zakarevičienę „Žinių radijui“ sakė, kad toks susisiekimo ministro konservatoriaus Rimanto Didžioko pasirinkimas. Jos žiniomis, dirbti įmonės generaliniu direktoriumi K. Dirgėlą asmeniškai prašė ir premjeras Andrius Kubilius.

Pastarojo atstovas spaudai Audrius Bačiulis teigė, jog tai, kad premjeras neprieštaravo K. Dirgėlos paskyrimui, parodo jo nuomonę apie naująjį „Lietuvos geležinkelių“ vadovą.

Prezidentūra pareiškė, kad K. Dirgėlos kandidatūra jai buvo netikėta, ir prezidentas nebuvo apie ją iš anksto informuotas. Antradienį Violeta Gaizauskaitė sakė, kad „ir kas vadovautų susisiekimo įmonei, ministras Rimantas Didžiokas yra asmeniškai atsakingas už jų pertvarkymą“.

Pasak atstovės spaudai, prezidentas yra ne kartą pabrėžęs, kad vyriausybei, kai ji imasi didelių valstybinių objektų privatizavimo, reikalinga politinių partijų ir visuomenės parama. „Deja, Konservatorių partijos narių skyrimas nepadaidėja tokiai paramai įsigyti. R. Didžioko sprendimas skirti „Lietuvos geležinkelių“ vadovu konservatorių vadovybei artimą žmogų prezidentui neatrodo, kaip pagrįstas ilgalaikiams valstybės interesams“, kalbėjo V. Gaizauskaitė.

* **Kauno apskrities viršininko administracija atmetė Lietuvos nacionalistų sąjungos prašymą įregistruoti šią visuomeninę organizaciją.** Pasak apskrities teisės ir turto valdymo departamento direktorės Irenos Narkevičienės, „įstatuose sumaišytos visuomeninės ir politinės sampratos“. Anot jos, „visuomeninė organizacija negali kovoti už Lietuvos nepriklausomybę bei riboti užsieniečių veiklą“. (BNS)

Gaizauskaitė. Antradienį „Lietuvos geležinkelių“ generalinio direktoriaus pareigas pradėjo eiti Seimo pirmininko ekonomikos patarėjas, jo sekretoriaus vadovas K. Dirgėla.

Ankstesnis bendrovės vadovas Romualdas Kozyrovičius kovo pradžioje atsistatydino iš užimamų pareigų. Iki šio paskyrimo Lietuvos ambasada Rusijoje vadovavo R. Kozyrovičius buvo laikomas prezidentūros parinktu kandidatu.

BNS žiniomis, skiriant jį „Lietuvos geležinkelių“ vadovu, su vyriausybe ir premjeru konsultuotasi nebuvo. Pernai patyrusi 52 mln. nuostolių, „Lietuvos geležinkelių“ bendrovė bus pertvarkoma ir privatizuojama.

K. Dirgėlai 40 metų, jis yra radijo elektronikos inžinierius. 1992-1996 metais buvo Seimo narys, dirbo Ekonomikos komitete.

Panevėžio mero rinkimus laimėjo centristas
Panevėžys, balandžio 11 d. (BNS) — Po permainingos kovos antradienį Panevėžio mero rinkimus laimėjo Centro sąjungos atstovas Valdemaras Jakštas, kuriam 41-eri.

Iki pastarojo mėto jis dirbo Aplinkos ministerijos Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento direktoriumi. V. Jakštas gavo 18 tarybos narių balsų, o liberalų atstovas Ramūnas Vyzintas — 13, pranešė „Aukštaitijos radijas“.

Posėdyje dalyvavo ir balsavo visi 31 tarybos nariai.

Meras išrinktas antrajame miesto tarybos posėdyje, nes pirmajame praėjusią savaitę tai padaryti nepavyko. Panevėžio taryboje konservatoriai laimėjo 7 įgaliojimus, Centro sąjunga — 5, liberalai ir Lietuvos laisvės lyga — po 4, LDDP, Naujoji sąjunga ir socialdemokratai — po 3, krikščionys demokratai — 2. Antradienį miesto tarybos posėdyje ir mero postą konservatoriai dar buvo pasiūlyę ligšiolinį merą V. Matuzą.

Nuotr.: Pasitarime pas Seimo pirmininką (kairėje) Vytautą Landsbergį valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Jonas Rudavičius, finansų ministras Vytautas Dudenas, vyriausybės konsultante Dalia Bardauskienė, Aplinkos ministerijos atstovas Vytautas Jonaitis ir aplinkos ministras Danius Lygis. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Valdžia susirūpino jaunų Lietuvos šeimų būstais

Vilnius, balandžio 10-11 d. (Elta) — Pirmadienį Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio kvietimu vykusiam pasitarime gyvenamojo būsto statybos klausimais iškilo pasiūlymas savivaldybėms, kurios turėtų steigti nebrangius rezervuotą būstą, kad jaunos šeimos, negavusios kredito, galėtų nuomotis butus.

Lietuva neturi galimybių suteikti pakankamai paskolų — per 100,000 pageidavimų — su vyriausybės garantija, pažymėjo finansų ministras Vytautas Dudenas. Jo teigimu, kitą savaitę numatyta vyriausybės nutarimu pakeisti paskolų draudimo tvarką, kad tai palengvintų gyventojams būstui įsigyti skirtų kreditų gavimą.

Pasak Aplinkos ministerijos atstovo Vytauto Jonaitio, ruošiamasi supaprastinti kreditų gavimo tvarką — gyven-tojai patys eis į bankus tartis dėl paskolų, ir gavę teigiamą atsakymą, formalumus tvarkys savivaldybėse.

Seimo vadovas V. Landsbergis domėjosi, ar pakankamai naudojasi Europos Tarybos Vystymo fondo bei kitomis

tarptautinėmis programomis. Jis siūlė savivaldybėms iš anksto paruošti konkrečius projektus dėl aprūpinimo būtais, kad atėjus pinigams, projektai būtų nedelsiant vykdomi.

Vyriausybės konsultante Dalia Bardauskienė teigė, jog kredituojant būstą, vyriausybės garantijos yra patrauklus dalykas, kurio labai norėtų bankai, todėl veikiausiai bus einama šiuo keliu.

Pasak Seimo vadovo atstovės spaudai Loretos Zakarevičienės, Finansų ministerija apsvaistys galimybes plėsti PVM lengvatų erdvę būsto

statybose. Aplinkos ministerija bei valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerija teiks pasiūlymą dėl reikalingos tarpžinybinės struktūros, kuri vadovaus būsto programos klausimams.

Pasitarime aptarta prasta ir neveiksminga Būsto paskolų draudimo bendrovės veikla, būsto lengvatinėmis sąlygomis statyti eilii savivaldybėse trūkščiai, tarpžinybinio suderinimo ir naujų idėjų stoka.

Seimas ketina rekomenduoti bankams teikti ilgalaikes paskolas būstui įsigyti už ne didesnes kaip 5 proc. palūkanas. Valstybė iš biudžeto dengtų skirtumą tarp banko rinkos palūkanų ir lengvatinių palūkanų.

Telšių rajono mokytojai nutraukė streiką

Telšiai, balandžio 11 d. (BNS) — Telšių rajono savivaldybei įsipareigojus rajono mokyklų mokytojams sumokėti velujančius atlyginimus, mokytojai nutraukė savaitę trukusį streiką, ir trečiadienį mokiniai galės grįžti į klases.

Pastarosiomis dienomis streikavo 15 mokyklų. Telšių rajono meras Danilius Rupšys pranešė, kad gavo

rajono tarybos pritarimą valdžios Vilniuje prašyti neprocentinės paskolos.

Mokytojams algas moka savivaldybė. Telšių rajono savivaldybės skola yra apie 2 mln. litų. Rajone šiemet nevykdomas ir savivaldybės biudžeto planas, mažiau nei planuota lėšų skiriama ir iš Vilniaus.

Antradienį mokyklų streikų komitetų ir Telšių rajono švietimo darbuotojų profesinės sąjungos atstovai su Telšių rajono savivaldybės administracija pasirašė protokolą, kaip mokytojams turi būti sumokėti veluojantys atlyginimai.

Savivaldybė įsipareigojo iki trečiadienio baigti mokėti vasario atlyginimus, o iki balandžio 21 dienos, vėliausiai — iki balandžio 26 dienos sumokėti kovo atlyginimus, griežtai laikantis sudaryto atlyginimų mokėjimo tvarkaraščio. Savivaldybė žada garantuoti, kad visiems streikuojusiems mokytojams už streiko dienas bus išmokėtas visas atlyginimas, o mokytojai nereikalaus delpinginių iki streiko dienos — balandžio 4 dienos.

* **Šiemet sausio-kovo mėnesiais elektros gamyba Lietuvoje, palyginti su praėjusiu metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 28 proc.** Didžiausia elektros gamintoja — Ignalinos atominė elektrinė — elektros pagamino 35 proc. mažiau nei pernai pirmąjį ketvirtį. (Elta)

* **Kauno vilnos akcinė bendrovė „Drobė“** už 4,8 mln. dolerių parduota beveik prieš metus viešą konkursą laimėjusiai Suomijos bendrovei „CapMan Capital Management“. (Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

* **Tėvynės liaudies partija ieškos sąlyčio taškų, bendro veikimo galimybių su kitomis dešiniosiomis partijomis, tarp jų su Tėvynės sąjunga, krikščionimis demokratais, liberalų sąjunga, sakė partijos pirmininkė parlamentare Laima Andrikienė ir šios partijos narys, Seimo atstovas Vidmantas Ziemelis, komentuodami partijos vadovybės ir skyrių pirmininkų pasitarimą.** „Suvienytoms kairiųjų politinėms jėgoms turime priešpriešinti koordinuotą, vieningą dešiniųjų veikimą, antraip Seimo rinkimuose lauks skaudus pralaimėjimas“, mano Tėvynės liaudies partijos vadovai. (Elta)

* **Nauji rūpesčiai „Inkaro“** — pasibaigus inventorizacijai, paaiškėjo, kad bankrutavusioje įmonėje turto kuras mažiau, nei tikėtasi, surašė „Kauno diena“. Jau atlikta 90 proc. UAB „Inkaro avalynė“ inventorizacijos. Paskirtasis įmonės administratorius E. Kochanauskas neslepė, kad rezultatai nėra labai džiuginantys. „Mačiau savo akimis, kad dalis vartus blokavusių darbininkų išsaugos produkcijos yra sugadinta dėl netinkamų laikymo sąlygų. Sportinė, vaikiška, vasaros avalynė pro kiaurą stogą apvarvėjo rudu vandeniu. Dalį šviesios spalvos avalynės teks iš viso nurašyti, o dalies batų kainą — gerokai sumažinti“, nuogąstavo E. Kochanauskas. Dalis „Inkaro avalynėje“ likusių gamybinių priemonių yra bevertės, nors balanse įkainotos gana solidžiomis sumomis.

* **Kaip ir anksčiau ne visos Klaipėdos jūrų uosto bendrovės pasirengusios pavojingų krovinių krovai, nustatė Civilinės saugos departamento specialistai, antradienį apžiūrėję uosto įmones, kraunčias pavojingus krovinius.** Per pirmąjį šių metų ketvirtį uoste perkrauta per 6,000 t pavojingų krovinių, ir jų vis daugėja. Įmonės nepasirengusios galimoms nelaimėms, darbuotojai nėra aprūpinti būtinomis saugos priemonėmis, daugelis nežino, ką daryti nelaimės atveju, kaip perspėti dirbančiuosius, vadovų bei inžinierių bei imtis veiksmų. Keliose įmonėse pažeidimai nepašalinti, praėjus metams po įspėjimo. (BNS)

* **Generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia** raštu informavo Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį apie žudynių Rainių miškelyje 1941 m. bylos tyrimą ir, kaip teigia „Lietuvos aidas“, apkaltino ankstesnį prokurorą Artūrą Paulauską leidus pabėgti į Rusiją kaltinamajam Petriui Raslanui. Nei Generalinė prokuratura, nei Seimas ar jo pirmininko sekretoriatas žinia sklaidai K. Pėdnyčia rašto neplatino. K. Pėdnyčia teigimu, bylos parengtinis tyrimas vilkintas. Nieko nedaryta nuo 1990 iki 1998 m. Įtariama, kad P. Raslanas buvo dangstomas. Generalinei prokuraturai 1990-1995 m. vadovavo Artūras Paulauskas. Anot laikraščio, A. Paulauskas, leido P. Raslanui išvykti iš Lietuvos. Generalinė prokuratura nepaneigė šių dienraščių teiginių. (BNS)

* **Nuo ateinančio mėnesio pradžios** kelionių agentūros galės naudotis internetine bilietų, skirtų užsakovams lektuvų skrydžiams, užsakymo sistema. Ją įdiegė vienas stambiausių Lietuvoje kelionių organizatorių, bendrovė „Aviaturas ir partneriai“. (Elta)

* **Seimas priėmė prezidento Valdo Adamkaus pateiktą Amnestijos įstatymą, pagal kurį į laisvę gali išeiti beveik 1,000 nuteistųjų.** Amnestija bus taikoma vyberalų sąjunga, sakė partijos pirmininkė parlamentare Laima Andrikienė ir šios partijos narys, Seimo atstovas Vidmantas Ziemelis, komentuodami partijos vadovybės ir skyrių pirmininkų pasitarimą. „Suvienytoms kairiųjų politinėms jėgoms turime priešpriešinti koordinuotą, vieningą dešiniųjų veikimą, antraip Seimo rinkimuose lauks skaudus pralaimėjimas“, mano Tėvynės liaudies partijos vadovai. (Elta)

* **Seimo LDDP frakcijos narys Justinas Karosas** teigia, kad švietimo ir mokslo ministro Kornelijaus Platelio reakcija į jam reikiamą nepasitikėjimą parodė, kad jis „ne tik profesškai, bet ir politiškai yra nelabai stiprus“. J. Karosas teigė, kad K. Platelis skundą „priėmė kaip baudžiamąją bylą, o ne kaip politinį veiklos įvertinimą“. „Situacija labai paradoksalė — mokyklas krečia finansinis ir ūkinis drebulys, tuo tarpu ministras aiškina, kad viskas labai gerai ir kad tos problemos, kurios keliamos interpellacijoje, yra iš pirmo išlauztos“, piktinosi J. Karosas. (Elta)

* **Antradienį Seime prisiekė naujasis parlamentaras socialdemokratas Dainius Paukštė.** Pagal Konstituciją ir Seimo Statutą, visas tautos atstovo teises Seimo narys įgyja, kai prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. D. Paukštė prisijungė prie parlamentinės frakcijos „Socialdemokratija — 2000“, kuri dabar turi 5 narius. D. Paukštė parlamente užėmė Seimo narės Vidos Stasiūnaitės vietą, kuri, tapusi Šiaulių miesto mere, praėjusią savaitę atsistatydino. (BNS)

* **Vilniaus laidotuvių namų vadovai** laukia valdžios leidimo statyti krematoriumą. Šios savivaldybės įmonės direktorius Rimantas Kisielius teigia, jog gavus sutikimą, po pusės metų krematoriumas jau pradėtų veikti. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, patalpų Laidotuvių rūmuose krematoriumui įkurti užtektų, o paklausa tokioms laukiamoms. Pasak R. Kisieliaus, jau dabar daug kas skambina ir teiraujasi, kad neteikiama tokia paslauga. Jo teigimu, vilniečiai artimųjų palaikų vežą deginti į Rygą. Laidotuvių namų direktorius teigia, jog gyventojai nei pajustu, nei pastebėtų, kad miesto centre veikia krematoriumas. (BNS)

* **Nuo ateinančio mėnesio pradžios** kelionių agentūros galės naudotis internetine bilietų, skirtų užsakovams lektuvų skrydžiams, užsakymo sistema. Ją įdiegė vienas stambiausių Lietuvoje kelionių organizatorių, bendrovė „Aviaturas ir partneriai“. (Elta)

KALENDORIUS

Balandžio 12 d. Julijus, Zenonas, Damijonas, Jurate, Jovys, Galmantas.
Balandžio 13 d. Ida, Algaudė, Martynas, Mindaugas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS TARYBOS PIRMININKĖ RAŠO:

LSS rinkimų užbaigimu ir pareigų perdavimu Bostone, 2000 m. vasario 5 d. pradedame naujos kadencijos darbą. Širdingai dėkoju Tarybai už pasitikėjimą išrenkant mane Tarybos pirmininke antrai kadencijai. Tuo patiu dėkoju LSS Vadovybės Rinkimų Prezidiumo nariams ir rinkimų Prezidiumo pirmininkei v.s. fil. Lilei Milukienėi.

Širdingai dėkoju sesėms v.s. Alei Namikienei, s. Renatai Borucki ir sesei v.s. Albinai Ramanauskienei, sutikusioms toliau redaguoti ir administruoti „Skautų aidą“. Esu labai dėkinga v.s. Pranui Pakalniškiui, sutikusiam ir toliau vesti Garbės ženklų skyrių. Broliai v.s. Jonui Paroniui išėjus amžinybės Sąjungos archyvu sutiko pirmininkauti v.s. fil. Sigitas Miknaitis. Širdingai dėkoju broliui Sigitui. Skautiškas aciu Jums visiems už pareigumą ir darbą Sąjungos gerovei.

LSS Tarybos Pirmijos pirmasis akivaizdinis posėdis įvyko 2000 m. vasario 5 d. Bostone. Dalyvavo septyni Tarybos Pirmijos nariai.

NUTARIMAI:

Pirmijos nariai vienbalsiai priėmė pasiūlymą, kad Pirmijos posėdžiuose dalyvautų Seserijos ir Brolijos VS pavaduotojai bei ASS Pirmininko pavaduotoja be balsavimo teisiu. VS ir ASS Pirmininkas gali pavaduotojus raštiškai įgaluoti balsavimui.

„Skautijos“ laidos bus spausdinamos „Skautų aide“. Techninis redaktorius — v.s. Vytautas Dilba iš Bostono.

Iždo reikalai: Tarybos Pirmijos išdalinė v.s. Irena Markevičienė pasiūlė, kad LSS paruoštą vieną registracijos mokesčių formą. Naudojant vieną formą tvarkingiau vyktų registracija. VS ir ASS Pirmininkas pritarė ir Pirmija patvirtino. Sėdė Irena paruošė formą.

Rašinių konkursas: sesė Laima Kiliulienė pranešė, kad iki šiol negavo nei vieno rašinio, nors vienutį vadovai buvo raginami. Nutarta konkursą pratęsti iki gegužės 1 d.

Ryšiai su Lietuvos skautais: Kol kas dar neprasimato, kad Lietuvoje skautai susivienytę. Dar vis steigiasi naujos atskalos pvz. Lietuvių

studentų skautai, nes jau kiti paėmė ASS vardą, ir Lietuvos Skautų Seserija. Kun. A. Saulaitis noras padėti skautiskam jaunimui. Buvo priimtas pasiūlymas pasiūsti 500 dol. (po 100 dol. iš Seserijos, Brolijos, ASS ir 200 dol. iš LSS) per kun. Saulaitį neturtingų skautų dalyvavimą vasaros stovyklose paremti.

Jubiliejinė stovykla: posėdyje buvo iškelta, kad ateinanti Jubiliejinė stovykla vyks 2003 m. Dabartinės Pirmijos ir Tarybos kadencija baigsis 2002 m., o pareigų perdavimas vyks 2003 m. pradžioje. Naujai kadencijai ne užteks laiko paruošti Jubiliejinę stovyklą, tai pradinis darbas stovyklos paruošimas teks šiai kadencijai. Siūlymas sudaryti „Jubiliejinės stovyklos komisiją“ iš Tarybos narių. Ši komisija panagrinėtų stovyklos vietą ir pateiktų pasiūlymus Tarybos akivaizdiniam suvažiavime balsavimui. Tarybos nutarimu komisija galės pradinis ruošimus vykdyti (stovyklos užsakymą, ženkla, daiktą, t.t.).

Tarybos akivaizdinį suvažiavimą numatoma ruošti 2001 m. pavasarį. Vieta ir data bus nustatyta.

LSS nariai išrinko šios kadencijos Tarybą pasitiekdami, kad ji bus atsakinga už jaunimo auklėjimą eiti Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės keliu dabar ir ateityje. Pareigos atsakingos, bet jei kartu seseriskai ir broliškai bendradarbiausim už jaunimo auklėjimą lietuviškoje dvasioje ir jausim pareigą sąžiningumą, neapvilsime narių, kurie mus išrinko šiam atsakingam darbui.

BUDĖKIME!

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos Pirmininkė

STOVYKLOS

Birželio 17 - 24 d. — Detroito „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntu stovykla Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI.

Liepos 15-26 d. — Čikagos skautų ir skautų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 13-20 d. — LSS Atlanto rajono stovykla vyks Bolton, MA, Resolute Boy Scouts Camp.

Literatūros vakare, skirtame rašytojai Nijolei Jankutei, jos naujos knygos „ATVIRUKAI“ sutiktuvių proga, 2000-ųjų metų kovo 31 d. Jaunimo centre, Čikagoje, autorė sveikina vakaro rengėjai: Lietuvių rašytojų draugiją, Vyduno fondas ir skautininkų „Verpsčių“ būrelis. Nuotraukoje — autorė apsuta rengėjų būrio. Iš k. l. eil. sesės „Verpstės“ Rūta Daukienė, Ritonė Rudaitienė, knygos autorė Nijolė Jankutė-Užubalienė ir Vyduno fondo atstovė Jūratė Variakojienė. II ir III eil. — Vida Rimienė, Joana Krutuliene, Halina Plausinaitienė, Lietuvių rašytojų dr. jos pirm. Stasė Petersonienė, Rita Pencylėnė, knyga aptarusi Aldona Šmulkštienė, Janina Mikutaitienė, Dalia Povilaitienė, Dalia Dirvonienė, Aldona Rasutienė ir Aldona Martienė.

DŽIAUGIAMĖS NIJOLĖS „ATVIRUKAIS“

Mieloji Nijolė,

Nuoširdžiai sveikinam Tave labai populiarios „Atvirukai“ kelionių aprašymų knygos sutiktuvių proga ir džiaugiamės, kad ji turi tokią didelę paklausą skaitytojų tarpe.

Daug kas keliauja viener ar kitur, bet ne visi tą patį pastebi ir mato. Dar mažiau kas moka tai atpažinti ir labai retas sugeba tai vaizdžiai aprašyti.

Salia Aukščiausiojo Tau dovanoto ypatingo talento, gal prisidėjo ir skautavimo kely

Tavo Sesės Verpstės
2000 m. kovo 31 d.

AUTORĖS ŽODIS „ATVIRUKŲ“ SUTIKTUVĖSE

Brangūs bičiuliai, viešnios, svečiai ir mieli sesės-broliai skautai!

Nei jūs, nei aš bičių nelai-kome, bet žodis „bičiulis“ yra toks gražus ir reikšmingas, kad norisi jį vartoti kreipiantis ir draugus. O jūs visi esate bičiuliai, nes jus riša lietuviškos knygos meilė. Lietuviškas šįvakar, ir susirinkote.

Man, kaip naujos knygos autoriui, jus čia matyti labai džiugu. Ir ne vien dėl to, kad

ši vakarone mano knygos sutiktuvių, bet dar labiau, kad jūs esate lietuviškos knygos skaitytojai. O ji yra mūsų visų stiprybė ir išlikimo jungtis, ypač gyvenant svetur. Knyga — mūsų kalbos koris: ji maitina mus lietuviško žodžio medumi, ir mes tampame bičiuliais. O tai svarbus ryšys, ypač dabar, kai visame pasaulyje knygos suvedamos į bedvį „com“, kuriame nebėra vietos žodžio skoniui, stiliumi, vaizduotei. Kol galime, kol

pajėgiame, laikykime rankose atverstą lietuvišką knygą. Juk žinome, kaip galinga buvo spaudos draudimo laikais: ji bus galingas veiksnys mūsų išlikimui, jeigu ją naudosime. Esu pilna džiaugsmo ir padėkos šios vakaronės rengėjams, nuoširdiems knygos bičiuliams, Lietuvių Rašytojų draugijai, ypač jos pirm. kolegai Stasei Petersonienei, mano brangioms sesėms, „Verpsčių“ būrelio skautininkėms ir jų vadovams, daug širdies įdėjusioms, Ritonei Rudaitienei ir Vidai Rimienei, Vyduno fondui, ypač jo „spiritus movens“ skautininkui Vytautui Mikunui, kuris, mano supratimu, yra tikras šių knygų nepalankių laikų knygnešys. Nuoširdžiausias AČIU jums!

Teisingai sakoma, kad padėkoti žodžiais išreikšti sunku. Bet bandysiu, dėkodama mano jaunystės draugei Aldonai Šmulkštienėi už jos išsamų, didžią nuoširdų žodį mano

„Atvirukams“. Ne visos knygos susilaukia tokio recenzento! Aldona, brangi bičiule, aciu!

Glėbį padėkos siūniu mano skautiškojo kelio bendradarkei, sesei Halinai Plausinaitienei, už mano kūrybos vaikams pagvilinimą. Per ilgus metus ji buvo mano skatintoja rašyti tuos eilėraštukus, vaidinimėlius, knygeles mūsų mažiesiems.

Didžiulis AČIU sesei Joanai Krutulienei, šios vakaronės vedėjai su kuria mane taip pat riša ilgų metų draugystė ir veikla Lietuvių skautų seserijoje.

Už „Atvirukų“ dailią ir skaitytojų giriamą išvaizdą, dėkoju savo bendradarbiui „Draugo“ dienraštyje Jonui Kupriui, o taip pat „Draugo“ administratoriui Valentiniui Krumpuliui, kuris, paskaitęs ištraukas, kartą ir sakė: „Surink tuos atvirukus krūvon — išspausdinsiu.“ Už kruopštų teksto surinkimą aciu Adai Peckaitienei.

Taciu, jei nebūtų buvę leidėjų, nebūtų nei „Atvirukų“, nei kitų mano knygų. Todėl ši yra gera proga leidejus prisiminti ir širdingai padėkoti. Pirmąją mano knygą „Žebriuko nuotykių miške“ išleido „Kernavės“ skautų tuntas: toliau, nepabuge, knygų leidybos darbe ėmėsi Lietuvių Skautų seserija, Marijos seserų kongregacija Putname, Akademine skautija, „Draugo“ Lietuviškos knygos klubas, JAV LB Švietimo taryba, Vyduno fondas ir „Vyturio“ leidykla Vilniuje. Mano širdy — jie visi šių laikų knygnešiai. Gyvuokit! Aciu mano knygas puošusioms dailininkėms: Vandai Aleknienei, Nijolei Palubinskienei, Adai Sutkuvieni, Felicijai Prekerytei ir Lydijai Koklytei.

Negaliu sustot kalbėjusi, nepadėkojusi „Margučio II“ radijo vadovams — Br. Siliūnui,

KLAUSĖMĖS IDOMAUS PRANEŠIMO

Sesės Dailos ir brolio Juozo Liubinskių namai — tikras muziejus. Jį apžiūrėti neužtektų 10 sueigų, todėl „verpstės“, susirinkusios vasario 14 d. šventės Vasario 16-tąją, spėjo tik „akį užmesti ant daugybės medžio drožinių ir žinoma, gausaus verpsčių rinkinio, ant įvairiausių gintaro dirbinių ir idomiasių paveikslų.

Pasidžiaugusios, kad Vasario 16-tąją jau 10 metų galime švesti linksmi, nes Lietuva laisva, „verpstės“ turėjo progą paklausti viešnios, Pranešė Šlutenės pasakojimų apie mediciną Lietuvoje.

Pranė Šlutenė nuo pirmųjų atstatytos nepriklausomybės Lietuvoje dienų dažnai keliauja į Lietuvą su sveikatingumo ir slaugos programomis. Žino turbūt daugiau, negu bet kas apie Lietuvos medicinos stovį, jos medikus, slauges, ligonines ir, bendrai, gydymą.

Per ilgus profesinio darbo metus Čikagos ligoninių administracijoje, Pranė įgijo ne tik didžiulę patirtį, bet ir neįkainojamą pažinčių garsį Čikagos gydytojų tarpe. Tos pažintys puikiai pasitarnavo teikiant įvairią medicininę pagalbą atsikuriančiai Lietuvai.

Ypač įdomu buvo išgirsti apie Lithuanian Mercy Lift organizaciją ir jos neįkainojamai prasmingą veiklą pirmaisiais Lietuvos išsilaivinimo metais, o taip pat ir dabar, apie LML organizatorius — savanorius, dirbusius ir dirbančius su entuziazmu padėti tėvų žemei. Iki dabar LML Lietuvai išsiuntė vaistų už pusantro milijono dolerių. Per LML pas-tangas Lietuva gauna medic-

Pranė Šlutenė kalba „Verpsčių“ sueigoje.

Daliai Sokienei, Emilijai Andriulytei ir Rėčiui Januškaui, kurie man davė puikią progą išstisus metus kalbėti apie keliones. Aciu, kad leidote plepeti iki sietos!

O dabar — visiems šio vakaro rengėjams ir dalyviams — AČIU — jūsų bičiulystės niekad nepamiršiu!

Nijolė Jankutė
Užubalienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami patto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesimintiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.	Metai	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiūnčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotaria. Nenaudotų straipsnių nesiunčia.

Siunčiant prašome paaiškinti kopiją.

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2809

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-6279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valkų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

ASYA SEGALENE, M.D.
Rush University Consultants in
Allergy and Immunology
Konsultacijos suaugusiems ir
vaikams, sergantiems astma,
sinusitu, kvėpavimo takų ir
imunologinėmis ligomis,
alergijomis maistui, vaistams,
vabzdžių įkandimui bei įvairioms
aplinkos sukeltoms alergijoms.
Dr. Segalene skėmingai suderina
medicininį išsilavinimą JAV su
dideliu patyrimu Europoje ir JAV.
Kalba lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.
1725 W. Harrison St.-207
Chicago, IL 60612
Tel. 312-942-6296.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4065
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-223-9935
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

RAŠINIŲ KONKURSAUS STUDENTAMS

Vyduno fondas Vasario 16-osios progą skelbia studentams (18-25 m.) prel. ps. Juozo Prunskio vardu

Rašinių konkursas

Temos:
1. Reikšmingas Lietuvos istorinis paminklas — aprašyti vieną iš trijų:
a. bažnytinį,
b. archeologinį ar
c. architektūrinį.
2. ASS išeivijoje ir Lietuvoje — kas mus jungia, kas mus skiria.
3. Ką išmokau iš tėvų apie Dievą.

Premijos:
1 vieta — 150 dol.
2 vieta — 125 dol.
3 vieta — 100 dol.
4 vieta — 75 dol.
5 vieta — 50 dol.
6 vieta — 25 dol.

Rašinio apimtis turi būti bent trijų mašinėlė rašytų puslapių. Rašiniai pasirašomi slapvaidžiu, įdedamas atskiras vokelis su vardu, pavarde, adresu, kur rašantis studijuoja, kurie studijų metai. Viską siųsti: Vidai Brazaitytei, 12 St. Moritz Dr. Unit 201, Palos Park, IL 60464

Rašinius atsiųsti ne vėliau 2000 m. gegužės 15 d.

Naujai LSS Vadovybei pareigų perdavimo iškilmingoje sueigoje, Bostone, kalba LSS Tarybos pirmininkė v.s. Birutė Banaitienė.

Nuotr. Danos Dilbienės

TRYŠ NEPRIKLAUSOMYBĖS

KAZYS AMBROZAITIS

Dr. Jonas Basanavičius savo Tilžėje 1883 metais išleisto „Aušros“ laikraščio pirmame numeryje paskelbė, tada pavadintą „prieškalbą“, arba romėnų motto: Homines historiarum ignari semper pueri — žmonės nepažįstantieji savo istorijos, lieka vaikai“.

Vasario 16-ji yra 1918 metų istorinė diena — tai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena. Prasaus žygio diena, kada, pasauliniam karui baigiantis, nuvargintoje Europoje lietuviai drąsiai viešumon išnešė Lietuvos vardą. Vasario 16 yra lietuvių tautos laisvės diena.

Tautos šventės paminėjimų proga gera pažvelgti į artimą lietuvių tautos istoriją ir bent per keletą minučių perbėgti per tik ką pasibaigusį audringą šimtmetį. Esame toli nuo Lietuvos. Nereikėtų kalbėti apie paskutinio šimtmečio istoriją, jeigu galėtume pavaikšioti po senąjį Vilnių, po Kauno Karo muziejaus sodelį, kur stovi paminklai, gyvi tos istorijos liudinininkai. Neseniai minėjome dr. Vinco Kudirkos sukaktį, minėjome pirmojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos sukaktį, tad pažvelkim į tą momentą, kada atsikūrė Lietuva.

Reikėjo išminties ir drąsos 1918 m. vasario 16 dieną paskelbti deklaraciją, kuri buvo trumpa, ir tik su 20 paragrafais. Ji buvo kukliai pavadinta „Nutarimu“. Pasirašiusių tarpe nebuvo tarptautinės teisės žinovų, nei vienas neturėjo valstybės valdymo ar parlamentinės patirties. Esame JAV piliečiai ir lengva mums palyginti tai, su daugybe postulatų turinčia, 1776 m. JAV Nepriklausomybės deklaracija, arba iš 17 straipsnių susidedančia 1789 m. Žmogaus ir piliečio teisių deklaracija, ar net to laikotarpio T. W. Wilson 14 punktų vien deklaracijos pavadinimo. Vasario 16 nutarimo esmė buvo viename sakinyje, pabrėžiant tik du pagrindinius dalykus: „Lietuvos Taryba, kaip vienintelė Lietuvos atstovybė, remdama nutarimu rugsejo 18-23 d., 1917 m., skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatus sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskiriančių nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis“.

Tai reiškia, kad paminėti nutarimo pagrindas, ir kad valstybę atskiria nuo visų, anksčiau buvusių ryšių su kitomis valstybėmis. Šis Vasario 16 nutarimas pirmą kartą oficialiai apvaldavo Lietuvą nuo unijos su Lenkija, į kurią

Lietuva pakliuvo po paskutinio padalinimo. Pagal istoriką Edvardą Gudavičių, tas nutarimo sakinyje apgynė Lietuvą ir nuo 1917 metų susitarimo su karą pralaimėjusia Vokietija. Tuo metu dar aplink siautė svetimų kariuomenių daliniai ir nebuvo žinomos valstybės ribos, nebuvo kariuomenės, ja skubiai reikėjo suorganizuoti iš daugiausia bėkusių ir bėginklių savanorių.

Nepriklausoma, laisva Lietuva išgyveno 22 metus ir padarė tokią pažangą visose srityse, kad ją pripažino visos pasaulio valstybės ir norėjo su ja bendrauti. Išskyrus Lenkiją, kuri sulaužė sutartis ir okupavo mūsų sostinę Vilnių. Deja, 1940 metais vėl Lietuvą užgriuvo didžiausia šio tūkstantmečio istorijoje nelaimė, tai sovietų Rusijos okupacija, trukusi metus laiko. Teroras ir masiniai gyventojų išvežimai neužgesino Vasario 16 laisvės ugnies. Tautiniai sustiprėjusi ir valstybiškai subrandusi, tauta sukilo ir vėl pasiskelbė nepriklausoma 1941 m. birželio 23. Tada išnaudojome momentą, kai du pasaulio milžinai — raudonoji sovietų Rusija ir rudoji nacų Vokietija — susikovė mūsų teritorijoje. Antroji praeito šimtmečio nepriklausomybės išsilaukė tik 6 savaites, nors tas trumpas laisvės pasiekimas kainavo Lietuvai daugiau gyvybių, negu Vasario 16 savanorių karių aukos. Laikinoji Lietuvos Vyriausybė, remiamą sukilėlių ir visos tautos, didvyriškai laikėsi, kol turėjo nusileisti naujo okupanto nepalyginamai jėgai ir sustabdė savo veiklą.

Antarjam pasauliniam karui baigiantis, vėl sugrįžo raudonasis okupantas. Vėl tęsėsi Lietuvos genocidas net 46 metus. Lietuva neteko beveik trečdalis gyventojų. Vasario 16 laisvės ugnis naikino tautę tautę vis tik neužgeso. Per tuos ilgus nelaisvės metus ji davė jėgų vežamiems mirčiai i Sibira, teikė vilčių kankiniams kalemuose. Už Lietuvos trispalvės iškilmą Vasario 16 buvo tremiami ir kalinami, bet kas metai kur nors ji vis buvo iškiliama. Ji buvo iškelta Gedimino kalno pašlaitėje, buvo iškelta net Petrašiūnų popieriaus fabriko kamino viršūnėje. Pasaulis per geležinę uždangą nematė partizanų karo, kuriame už Lietuvos laisvę gyvybę paaukojo arti 30,000 partizanų laisvės kovotojų. Laisvasis pasaulis negirdėjo ir 1949 m. vasario 16 partizanų vadų paskelbtos deklaracijos, kad jie kovos, kol Lietuvai iškovos laisvę. Tauta ištesėjo net iki

Lietuvos garbės konsulas Palm Beach, FL, Stanley Balzekas, Jr., lankėsi Jupiter mieste, FL, kur susitiko su vietos lietuvių ir dalyvavo pamaldose, aukotos vysk. Pauliaus Baltakio, OFM. Iš kairės: LB Palm Beach apylinkės pirm. Vincas Šalčinys, vysk. P. Baltakis, garbės konsulas S. Balzekas ir Sigitas Ramonas.

Maironio apdainuoto laisvės pavasario, ateinančio nuo Karpatų kalnų. Pradėjo pūsti pavasariniai laisvės vėjai ir 1990 metų kovo 11, be žymesnių kraujo aukų, Lietuva vėl trečią kartą šimtmečiuje pasiskelbė nepriklausoma Respublika.

Krašte dar tebešimininkaujant svetimais kariuomenėmis, atsikūrusios Lietuvos Aukščiausioji Taryba ir vyriausybė buvo užpulta sovietų kariuomenės prie Vilniaus TV bokšto ir Seimo rūmų 1991 m. sausio 13 d., kur žuvo 13 gyventojų ir apie 100 sužeistų. Laisvės paragavę, Lietuvos gyventojai subego gelbėti, nuogomis rankomis stoji prieš tankus, dainavo „Lietuva brangi“. Ši kartą pasaulis išgirdo ir istorijon iršę Lietuvos laimėjimą prieš milžiną, ir davė dainuojančios revoliucijos vardą.

Minėdami šiuos svarbius artimosios istorijos Lietuvos įvykius, tris nepriklausomybės paskelbimus, klausiamės savęs: kodėl mes dar čia, kodėl ne protėvių žemėje, kai dabar jau 10 metų Lietuva laisva? Tinkamo atsakymo nerandame. Būdami šiame svetiname krašte neleidome, kad Lietuvos vardas būtų išbrauktas iš gyvųjų tautų sąrašo, kai Lietuva buvo paversta. O pavojus tam buvo daug. Būdami išeivijoje, baigėme didelę Vakarų kultūros mokyklą, galėtume būti naudingi ir savam kraštui. Esame dvasiškai turtingesni už vietinius, nes gyvename dvigubose kultūroje. Daugiau kaip 40 metų Vasario 16 mums buvo liūdesio ir susilaukimo šventė, pergyvenome dėl pavergtos Lietuvos kančių. Paskutinį dešimtmetį džiaugiamės ir vėl ryžtames jai padėti, nors buvo skaudu, kad nebuvo kviečiami sugrįžti, turėjome kovoti dėl Lietuvos pado. Net Sibiro lietuvis, ten išsiųstas sribo, negali sugrįžti, nes jo sodybą užėmęs tas skundėjas sribsas. Dar nėra galimybės Laisvės kovotojus naikinusius sribsus traukti

vietai Rusiją. Lietuviams pasisekė bolševikus iš Lietuvos išstumti ir 1920 m. liepos 12 d. su Sovietų Rusija Lietuva pasirašė taikos sutartį, Rusija pripažino Lietuvos atsiškyrimą ir visišką jos nepriklausomybę lietuvių gyvenamojoje teritorijoje su sostine Vilniumi ir Gardinu.

1920 m. spalio 7 d. su lenkais buvo sudaryta Suvalkų sutartis, pagal kurią buvo nustatyta demarkacijos linija. Vilniaus kraštas ir Vilnius atiteko Lietuvai, o Gardino apskritys liko Lenkijai. Tačiau jau rytojaus dieną — spalio 8-ją lenkai sutartį sulaužė ir, vykdydami Lenkijos valdytojo J. Pilsudskio nurodymą, generolo Želigovskio vadovaujama lenkų kariuomenė puolė Lietuvą. Spalio 9 d. lenkai užėmė Vilnių. Prasidėjo 19 metų trukusį Vilniaus krašto okupaciją. Kraštas buvo lenkinamas, griau-

PAGERBTAS PREL. S. JOKŪBAUSKAS

Kovo 18 d. Kauno kunigų seminarijos rektorato salėje įvyko vakaras prelatui S. Jokūbauskui (1880-1947) paminėti. Šių metų vasario 10 d. laikinai einanti Izraelio reikalų patikėtinės pareigas Baltijos šalyse Ronit Ben Dor į Vilnių atvežė ir prelatui skirtą Pasaulio tautų teisuolio medalių už 20 žydų vaikų išgelbėjimą Antrojo pasaulinio karo metais, įteikdama jį saugoti Kauno kunigų seminarijai.

Pasak vakaro vedėjo Kauno kunigų seminarijos vicerektoriaus kun. A. Žukausko, prel. S. Jokūbauskis, Gedimino ordino kavalerius, Kunigų seminarijos vicerektorius, Kauno arkivyskupijos valdytojas, žymi ir Bažnyčiai pasiaukojusi asmenybė. Dievo žodžiu ir gyvenimu liudijusi tikėjimo tiesą ir šviesą. Minėjimo metu prisiminimai apie prelatą kaip kunigą ir žmogų dalijosi jį pažinoję kun. L. Zaremba, SJ, ir K. Juknevičius, SDB.

Kraštyrininkas Ch. Bargmanas papasakojo apie prelatą S. Jokūbauskio draugystę teisman. Vis tik lankome tą gražią Lietuvą, džiaugiamės jos laimėjimais, siejiamies dėl trūkumų ir nesėkmių. Pergvename ir tada, kai, laisvės kovotojus persekiojęs ir juos kankinęs, iškilmingai apdovanojamas laisvos Lietuvos medaliu.

Linkiu suprasti Lietuvą, nors ji yra ir ne tokia, kokią norėtume matyti. Linkeime prezidentui ištesėti, nesmerkime už klaidas — jas darome visi ir iš klaidų mokomės. Padėkime ir toliau Lietuvai, nes, ir čia gyvenant, ji yra mūsų gyvenimo dalis. Tautos šventė yra proga pasizadėti išlikti ištikimais savai tautai. Būdami jai solidarūs, turime laimingesnį ir prasmingesnį gyvenimą. Nutausdami likime tik trąša svetimam kraštui.

mos lietuviškos įstaigos, uždaromos lietuviškos mokyklos, suimėjami ir tremiami lietuviai. Iš Vilniaus turėjo pasitraukti ir Vilniaus arkivyskupas Jurgis Matulaitis. 1927 m. Vilniaus krašte buvo uždarytos 48 lietuviškos mokyklos ir mokytojų seminarija. Vilniuje buvo palikta tik viena lietuviška mokykla ir Vytauto Didžiojo gimnazija.

Lietuva negalėjo taikstytis su Vilniaus netekimu. Buvo įkurta Vilniaus vadavimo sąjunga, renkamos aukos vilniečiams paremti. Visi svajojame, kad galbūt kada nors atgausime senąją sostinę Vilnių. Dainavome „Mes bei Vilniaus nenurimsim...“, šia dvasia buvo auklėjamas jaunimas.

Prasidėjus Antram pasauliniam karui 1939 m. rugsejo 1 d., Sovietų Sąjunga, kaip ir Vokietija, pradėjo karą prieš Lenkiją, ji norėjo atsiimti po I pasaulinio karo Lenkijai atitekusias Rusijos žemes. Lietuva

su žydų Beilių šeima. Ši draugystė užsimezgė dar nepriklausomoje Lietuvoje, kai prelatas dirbo Kauno „Aušros“ gimnazijos kapelionu ir tikybės mokytoju, ir buvo vieno Beilių šeimos sūnų auklėtojas. Jis taip pat priminė šios šeimos likimą karo metais bei Beilių jauniausio sūnaus Judelio Ošerio Beilio prasmingus ryšius su prelatu, gelbėjant mažamečius žydų vaikus iš Kauno geto. Pasak Ch. Bargmano, apie šį žygdarbį sužinota tik 1997 metais, kai J. O. Beilis atvyko į Lietuvą ir pirmą kartą papasakojo šią istoriją. Praėjus daugiau kaip 50-čiai metų po anų įvykių, jis daug ko nebeatsiminė. Kraštotyrininkas Ch. Bargmanas, sako, nenuliusdamas ieškojęs anų laikų liudinininkų, išgyvenusių vaikų, vienuolių, padėjusių prelatui iš geto gelbėti žydų vaikus. Tai jis daro ir dabar.

Kun. K. Juknevičius, SDB, apžvelgęs prelatą S. Jokūbauskio gyvenimo ir tarnystės Dievui, Bažnyčiai, ir tėvynei kelią, apibūdino jį kaip kruopštų enciklopedininką, gerą liturgijos žinovą, tolerantišką žmogų ir karštą patriotą. Apie jo rūpinimąsi jaunaisiais klierikais ir Kauno kunigų seminarijos ateitimi byloja testamentas prelato išreikštas noras viską palikti seminarijai ir neturtingiems klierikams. Kun. J. Juknevičius, SDB, pasidžiaugė, kad Kauno kunigų seminarijai patiktą saugoti prelatui S. Jokūbauskui skirtą Pasaulio tautų teisuolio medalių ir diplomą.

Pasak kun. L. Zarembos, SJ, prel. S. Jokūbauskis, kaip Kauno kunigų seminarijos destytojas, vėliau vicerektorius, buvęs labai pastabas, demesingas pedagogas, kuriam ypač rūpėjo dvasinis seminariستų auklėjimas bei švietimas.

Bažnyčios žinios, 2000 m., Nr. 6

laikėsi neutralumo ir nenorėjo pasinaudoti Lenkijos nelaime Vilniui atgauti. Raudonoji armija 1939 m. rugsejo 19 d. užėmė Vilnių. Vilniečiams prasidėjo sunkios okupacijos dienos.

Maskvoje 1939 m. spalio 10 d. Sovietų Sąjungos iniciatyva, buvo pasirašyta Sovietų

DRAUGAS, 2000 m. balandžio 12 d., trečiadienis

9

Danutė Bindokienė

Nusikaltimai, teismai ir bausmės

Nėra (ir nebuvo) mūsų planetoje civilizacijos, neturincios tam tikrų gairių — įstatymų, statutų, konstitucijų, ar kitaip vadinamų nuostatų — reguluojančių gyventojų elgesį, tarpusavio santykių bei kitų visuomeninių reikalų atvejų. Be tokių gairių visuomeninis gyvenimas neįmanomas, nes anksčiau ar vėliau jis virstų anarchija.

Tam tikromis gairėmis vadovaujamas ir tarptautinioje santykiuose, tačiau, kaip ir valstybinio gyvenimo atveju, dažnai įstatymai, sutartys bei sandėriai neapsaugo nuo stipresniųjų kaimynų agresijos ar nusikaltamų veiksmų. Tam kiekviename krašte veikia teisėtvarkos sistema, pagal kurios kodeksus teisiami ir baudžiami nusikaltėliai. Kas kita, kai nusikaltimai vykdomi tarptautiniu mastu, ypač karo, okupacijos ar pan. atvejais. Kokie įstatymai turėtų būti taikomi didiesiems nusikaltėjams, suplanavusiems ir vykdyusiems ištisų tautų, tautinių grupių, rasų, religijos išpažinėjų naikinimą? Kas turi tuos nusikaltėjus teisti, bausmes skirti ir vykdyti?

I šiuos klausimus iš dalies jau buvo atsakyta, Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, kai Vokietijoje suruoštas naciams teisti tribunolas daugiausia už holokaustą, vykdytą prieš žydų tautybės asmenis, ne tik patioje Vokietijoje, bet ir visuose, Trečiojo Reicho okupuotuosiose kraštuose. Tiesa, ne visi nusikaltėliai anuomet buvo patraukti atsakymui, ben, tad žydai net po pusšimčio metų „tebemedžioja“ pasprukusius nuo bausmės, neleidami pasauliui pamiršti apie jų tautai įvykdytą „rudą holokaustą“.

Kitos tautos, ypač nukentėjusios nuo antrojo, mažiau siaubingo, agresoriaus vykdyto „raudonojo holokausto“, vis dėsia pasodinti jo palikuonis i kaltinamąjį suolą, kad būtų priversti atsakyti už padarytus nusikaltimus. Pasiteisinimai, kad Sovietų Sąjunga žlugusi, tad „neliko i kaltininkų“, skamba tuščiai, nes juk ir Trečiasis Reichas Nurenbergo teismo metu jau buvo žlugęs, bet jo vadai bei jų įsakymų vykdytojai vis tik teisti.

Jeigu kas tvirtintų, kad komunizmo vykdytas „raudonasis holokaustas“ taip toli praeityje, kad jo tikruosius nusikaltėjus jau sunku surasti, tai pastarojo dešimtmečio eigoje daugelyje žemynų, ypač

Afrikoje ir Europoje, kiti — tiesa, smulkesni — agresoriai viso civilizuoto pasaulio aki vaizdoje atliko baisius genocidus ir apskritai naikino tautas. Šiandien kai kuriose vietovėse jie jau teisiami tarptautinių tribunolų (nors nubaustųjų kol kas labai nedaug).

Iš esmės šie tarptautiniai tribunolai nėra labai veiksmingi dėl ištęsto teismo proceso ir taip pat dėl priemonių stokes priversti nusikaltėjus stoti prieš teisėjus (jau nekalbant apie bausmės vykdymą). Vis tik Jungtinių Tautų suruoštas Hagos tribunolas šią savaitę užbaigė vieną reikšmingiausių, apie mėnesį laiko trukusių, sesijų dėl karo nusikaltimų. Balkanų pusiasalyje vykdytų vien prieš moteris. Buvo specialiai koncentruojamasi i 1995 m. Bosnijoje, Srebrenica vietovėje, serbų atliktas kroatų ir Bosnijos musulmonų žudynės.

Praėjusį penktadienį Hagos tribunolas apkaltino vieną pagrindinių Bosnijos serbų politinių vadų — Momcilo Krajiniuk — už genocidą Bosnijoje. Jis tribunolui pareiškė esąs nekaltas, tačiau apklausiame jam gausius liudinininkai ir pateikiami įrodymai, kurie, tikima, netrukus išsklaidys visas abejones.

Hagos tribunolo eiga atidžiai stebi ne tik Balkanų pusiasalio, bet visos Europos žmonės. Domisi ja ir Lietuva, nes šią vasarą Vilniuje ruošiamas viešas visuomeninis tribunolas „raudonojo holokausto“ nusikaltimams įvertinti. Kad toks tribunolas būtų, nereikia abejoti, tačiau jis jau susilaukė nemažai kritikos ir priešingų nuomonių. Nebūtina i visa tai reikėtų numoti ranka, kaip mėgina padaryti šio tribunolo rengėjai. Galima sutikti, kad dalis priešiško nusistatymo ateina iš tų (arba jų šalininkų), kurie galbūt bijo būti apkaltinti, bet, antra vertus, pasiūlymas šiam įvykiui atrodyti beveik paviršutinis, pernelyg skubotas, todėl kelia ir abejonių dėl jo veiksmingumo. Juk toks tribunolas tegali būti ruošiamas vieną kartą. Jam reikiamai nepasirošus, užuot tarptautinio įvertinimo už tokį drąsų žingsnį, Lietuva gali susilaukti kaip tik priešingos reakcijos, juo labiau, kad tie, kuriuos norima pasodinti kaltinamųjų suole, mokes ne tik apsiginti, bet antrąjį lazdos galą atsukti i kaltintojus...

(Bus daugiau)

VILNIUS — LIETUVOS ŠIRDIS

Nr.6

REGINA ŽUKIENĖ

Tėsinys

Kurioje dalyvavo 214 atstovų iš visos Lietuvos. Konferencijai pirmininkavo dr. Jonas Basanavičius. Konferencija pareiškė lietuvių tautos pasiryžimą atgaivinti savarankišką nepriklausomą Lietuvos valstybę demokratiniiais pagrindais etnografinės sienose. Buvo išrinkta iš 20 asmenų Lietuvos Taryba, jos pirmininku — A. Smetona.

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Nepriklausomos Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi.

Vilniuje 1918 m. spalio 28 d. buvo paskelbta laikinoji Lietuvos konstitucija, pradėtos leisti „Vyriausybės žinios“. Lapkričio 11 d. buvo sudaryta Lie-

tuvos vyriausybė, o lapkričio 23 d. išleistas pirmasis įsakymas dėl Lietuvos kariuomenės organizavimo.

Tačiau paskelbtą nepriklausomybę reikėjo įtvirtinti. Lietuvą puolė bolševikai iš rytų, lenkai — iš pietų, iš šiaurės i Lietuvą veržėsi jungtinė vokietčių rusų kariuomenė — bermontininkai, Bermondo Avalovo vadovaujama. Silpnai ginkluotai, alkanai Lietuvos savanorių kariuomenėi teko grumtis net trimis frontais.

1919 m. sausio 5 d. bolševikai užėmė Vilnių. Lietuvos vyriausybė persikėlė i Kauną, iš ten ji organizavo krašto gynybą. Balandžio 19 d. iš bolševikų Vilnių atėmė lenkai, pradėję karą prieš So-

Vilniaus tarptautinis oro uostas. Nuotr. Eltos.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
PIRMININKĖS LAIŠKASPovilui Kiliui, LF Valdybos Pirmininkui
Algirdui Osčiui, LF Tarybos Pirmininkui

Gerbiami Lietuvos fondo vadovai:

Pagal JAV LB Įstatus (pastraipa 33) — „JAV LB krašto valdyba yra vyriausias vykdomasis JAV LB organas“, kuri (pastraipa 35a) — „atstovauja Lietuvos Bendruomenėi“, (pastraipa 35b) — „vykdo JAV LB įstatų uždavinius ir JAV LB tarybos nutarimus, (pastraipa 35i) — „palaiko ryšius su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir su lietuvių veiksniais bei sambariais (pastraipa 35k), — palaiko ryšius su kitų tautybių organizacijomis ir su JAV įstaigomis bei pareigūnais“.

JAV LB įstatų čia nurodytoms pastraipoms vadovaujantis, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas organizacijoms reikalingas, Vytas Maciūnas, buvo JAV LB Krašto valdybos įgaliojamas vykdyti JAV LB tarybos nutarimą netvirtinti 1999 m. LF narių suvažiavime priimto LF įstatų pakeitimų ir palaikyti ryšį su Lietuvos fondo vadovybe visais su tuo uždaviniais susijusiais reikalais.

JAV LB Krašto valdyba, patyrusi, kad LF vadovybė, naudodamasi LF adresynu, technika, tarnyba ir lėšomis pavojaus ir LF nariams į namus siunčiamais dokumentais, telkia sau įgaliojimus, kad jų balsais suvažiavime galėtų panaikinti JAV LB tarybos nutarimą, įgaliojo vicepirmininką Vytą Maciūną kreiptis į LF vadovybę ir prašyti, kad kartu su Lietuvos fondo siuntimais įgaliojimų kortelėmis ir kita įgaliojimų LF vadovybei prašančia dokumentacija būtų išsiųstinėtas ir JAV LB valdybai įgaliojimų prašantis dokumentas, kad būtų įgaliojimų balsais JAV LB Krašto valdyba JAV LB tarybos nutarimą galėtų apginti.

JAV LB Krašto valdyba ir daugelis JAV LB apylinkių yra pilnatiesės LF narės ir, pagal LF įstatus, turi teisę naudotis tomis pačiomis privilegijomis, kaip ir visi kiti LF nariai. LF įstatai nesuteikia LF vadovybei išskirtinių privilegijų. Ji negali naudotis tokiomis privilegijomis, kurios neprieinamos kitiems LF nariams. Todėl LF vadovybė ir negali naudotis LF resursais, kuriais suvažiavimuose ji lemia visus sprendimus ir rinkimus, nesudarydama galimybių tomis pačiomis privilegijomis naudotis kitiems LF pilnatiesiams nariams. Tik sau įgaliojimų prašančius dokumentus LF nariams siuntinėdama ir atsiskaidydama siuntinėti JAV LB valdybai įgaliojimų prašantį dokumentą. LF vadovybė tą nuostatą pažeidė, pasinaudodama įstatuose nenumatyta, taigi ir jai nesuteikta teise.

Nepateisinamas LF valdybos pirmininko P. Kiliaus pakartotinis bandymas JAV LB krašto valdybos siekiamą su LF bendradarbiavimą nukreipti per JAV LB tarybos prezidento pirmininką. Pirmausia — LF narys yra JAV LB Krašto valdyba, bet ne Tarybos prezidentas. Antra — Tarybos prezidentas neturi teisės atstovauti JAV Lietuvos Bendruomenėi. Pagal JAV LB įstatus (pastraipa 22), Tarybos prezidentas „palaiko ryšius su JAV LB krašto valdyba, JAV LB Garbės teismu ir JAV LB kontrolės komisija“.

Taigi JAV LB Tarybos prezidento veikla ribojasi tik Tarybos reikais. Juk ir Tarybos nutarimus vykdo ne prezidentas, bet JAV LB Krašto valdyba.

JAV LB Prezidiumo pirmininkas Donatas Skučas savo 2000 m. kovo 24 dienos laiške p. Maciūnui (kurio nuorašas buvo pasiųstas p. Kiliui) nurodė, kad jis (D. Skučas) turėjo ilgą telefoninį pasikalbėjimą su p. Povilu Kiliumi ir teigia, kad p. Kilius supranta skirtumą tarp JAV LB Krašto valdybos ir JAV LB tarybos prezidento. Tame laiške teigiama, kad „jokių papildomų aiškinimų p. Kiliui nereikia, nes jis teisingai supranta tą skirtumą“. Taigi atrodo, kad p. Kilius sąmoningai nedavė JAV LB Krašto valdybos prašymui deramą eigą.

S. m. įgaliojimų paruošimo ir naudojimo taisyklės, nurodytos Jūsų dokumente „Informacija“, pažeidžia LF įstatus. Pirmausia — šis dokumentas jau savo pavadinimu klaidina LF narius. Jis nėra tik informacija, nes jame surašytos instrukcijos apie įgaliojimų paruošimą ir prašoma įgaliojimų LF vadovybei, nurodant net adresus. Taigi, kaip jau minėta, čia yra neleistinas naudojimas neturima privilegija. Jūsų nurodymas, kad LF narys negali įgaliojoti organizacijos, nors ta organizacija būtų taip pat LF narys, aiškiai pažeidžia LF įstatų 7 ir 10 pastraipas. Septinta pastraipa sako: „LF narys, gavęs iš LF balsavimo pažymėjimą (proxy) metiniam LF narių suvažiavimui, gali jį pergaluoti kitam LF nariui...“ Niekur įstatuose nėra pasakyta, kad įgaliojamas LF narys turi būti asmuo, todėl galima įgaliojoti organizaciją, ne būtinai asmenį. Fondo suvažiavime organizacijos įgaliojimais naudotis turi teisę tos organizacijos atstovai.

Tokia klaidinga instrukcija, LF vadovybė, sąmoningai ar nesąmoningai elgdami nesuderindami su LF įstatais, neteisėtai pakenkė JAV LB Krašto valdybai telkti įgaliojimus. Nes daug LF narių, įtikėję, kad Lietuvos Bendruomenės vardu išrašyti įgaliojimai ir nusiųsti nurodytu adresu į Vašingtoną negalios, įgaliojimų nesiuntė.

LV vadovybė savo 2000 m. vasario 23 d. laiške klaidingai informavo LF narius, teigiant, kad įstatų pakeitimams (įgaliojimus) LF nariai galės paštu balsuoti už LF Tarybą ir Kontrolės komisiją. Tačiau, LF siūlomi įstatų pakeitimai, pagal teisiniai galiojantį anglų kalbos tekstą, tokios teisės LF nariams nesuteikia.

Taigi, šiame rašte minėti faktai rodo, kad LF vadovybės veiksmams JAV LB Krašto valdybos atžvilgiu buvo tendencingi ir klaidingi, sukliudę JAV LB Krašto valdybai telkti įgaliojimus ir, naudojantis jų balsais, apginti JAV LB tarybos nutarimą netvirtinti praėjusiam LF narių suvažiavime padaryto LF įstatų pakeitimo. Todėl JAV LB Krašto valdyba prašo 2000 m. balandžio 15 d. numatyta suvažiavimą atidėti, o susidariusiai nenormaliai padėčiai spręsti sudaryti JAV LB Krašto valdybos bei LF vadovybės bendrą komisiją. Komisijos su-

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos valdyba posėdyje metu balandžio 5 d. Iš kairės: Arvydas Vanaginas (pirm.), Gediminas Balukas, Jonas Rackauskas (svėčias). Daina Variakojytė, Vacys Šaulys. A.L.G.S. seminaras įvyks balandžio 14 d., penktadienį, Jaunimo centre — Čurlionio galerijoje.

LIETUVIŲ FONDO PAREIŠKIMAS

Lietuvių fondo pareiškimas nariams ir visuomenei dėl JAV LB Krašto valdybos pirm. Reginos Narušienės laiško Lietuvos fondo vadovybei

JAV Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos pirm. Reginos Narušienės laiškas, rašytas 2000 m. balandžio 7 d. Lietuvos fondo Tarybos pirm. Algirdui Osčiui ir Valdybos pirm. Povilui Kiliui buvo fax'u tos dienos popietę gautas Lietuvos fondo raštineje. Persiuntimo formoje reikalaujamas atsakymas iki balandžio 10 d. („Please read and advise/comment by 4/10/2000“). Pagrindinis laiško tikslas — atidėti 2000 m. balandžio 15 d. Lietuvos fondo narių suvažiavimą ir sudarius bendrą komisiją iš LF ir LB atstovų susitikti dėl LF narių 1999 m. LF vadovybei, nurodant net adresus. Taigi, kaip jau minėta, čia yra neleistinas naudojimas neturima privilegija. Jūsų nurodymas, kad LF narys negali įgaliojoti organizacijos, nors ta organizacija būtų taip pat LF narys, aiškiai pažeidžia LF įstatų 7 ir 10 pastraipas. Septinta pastraipa sako: „LF narys, gavęs iš LF balsavimo pažymėjimą (proxy) metiniam LF narių suvažiavimui, gali jį pergaluoti kitam LF nariui...“ Niekur įstatuose nėra pasakyta, kad įgaliojamas LF narys turi būti asmuo, todėl galima įgaliojoti organizaciją, ne būtinai asmenį. Fondo suvažiavime organizacijos įgaliojimais naudotis turi teisę tos organizacijos atstovai.

1. Lietuvos fondo vadovybė jokių ultimatumo pobūdžio laiško iš JAV Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos ar kitų nepriima. Pagal Illinois įstatymus ir LF įstatus sukvietimas Lietuvos fondo narių suvažiavimas įvyks, kaip buvo nariams pranešta, 2000 m. balandžio 15 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte, kuriame LF nariai savo balsais nutars dėl tiesioginio balsavimo įsigaliojimo ir kitų reikalų.

2. Jei iškiltų reikalas, bus tinkamu legaliu būdu reaguota į JAV Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos, jos atstovų ar kitų asmenų bandymą trukdyti teisėtą ir tvarkingą suvažiavimą eigą.

3. Įvairūs JAV LB vienetai bei padaliniai yra Lietuvos fondo nariai su jiems skirtais Lietuvos fondo nario numeriais, įskaitant daugelį apylinkių, apygardų ir Krašto valdybą, tačiau „JAV Lietuvos Bendruomenė“ nėra Lietuvos fondo narė, neturi LF nario numerio ir negali būti įgaliojama atstovauti kitus LF narius. Kad išvengtų suvažiavime nesuspriktumų, apie tai buvo pranešta JAV LB Tarybos prezidento pirm. Donatui Skučui prieš siunčiant suvažiavimo pranešimus visiems Lietuvos fondo nariams, tačiau JAV LB Krašto valdyba spaudoje prašė ir kitais būdais rinko įgaliojimus, nurodydama įgaliojiniui įrašyti „JAV Lietuvos Bendruomenė“.

4. JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė ir vicepirm. Vytas Maciūnas savo konfrontacine elgsena reikalauja teisių, kurių pagal JAV LB Tarybos prezidento pirm. Donato Skučo pranešimą Krašto valdyba neturi. Pono

darymui aptarti, siūlome susitikti suvažiavimui numatytą dieną Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Regina Narušienė
JAV LB krašto valdybos
Pirmininkė
2000 m. balandžio 7 d.

jaunimo tarpe ir svarbiuosius lietuvių išlaikymo reikalus užsienyje.

Lietuvių fondo vadovybė kviečia visus narius dalyvauti metiniame Lietuvos fondo narių suvažiavime ir pozityviais siūlymais bei idėjomis prisidėti prie jo ugdymo lietuvių gerovei.

Povilas Kilius
Valdybos pirmininkas
Algirdas Ostis
Tarybos pirmininkas
2000 m. balandžio 10 d.

Redakcijos pastaba. JAV LB Krašto valdybos ir Lietuvos fondo vadovybės pageidavimu, spausdiname šiuos du laiškus-pareiškimus (abiejų kalba netaisyta ir nei vienas žodis nepakeistas). Gaila, kad dvi mūsų svarbios institucijos negali išspręsti susidariusių nesklaidumų be viešumos. Jau kuris laikas spausdiname pasisakymus apie vienos ir antros pusės pozicijas, tačiau visuomenei nei kiek nėra aiškiau, kas ir kodėl negali su kuo sutikti. Linkime, kad LF narių suvažiavimas balandžio 15 d. būtų gausus, taikus ir darbingas. Nesiskaldykime, nes mūsų jau tiek mažai! Sekmės. D.B.

• Sausio 17 d. Kultūros ministerijos Muziejų skyriaus vadovas Romanas Senapėdis susitiko su muziejų, vykdančių muziejinių ekspozitų kompiuterinę apskaitą, darbuotojais — muziejų direktoriais, pavaduotojais, rinkinių saugotojais, programuotojais. Muziejų darbuotojai pasikeitė informacija, su kokiomis problemomis susiduria, vykdydami muziejinių ekspozitų kompiuterinę apskaitą, prašė Kultūros ministerijos pagalbos leidžiant muziejinių terminų žodyną, nutarė, kad reikia sudaryti darbo grupes specializuotiems klausimams spręsti.

Lietuvių fondas dirbo ir dirbs savo įstatų bei JAV ir Illinois įstatymų ribose, kad kasmet galėtų kuo didesniais sumomis paremti kilnaus žmogaus ugdymą Lietuvos

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

773-935-0472
708-901-9343 pgr.
Pransee@aol.com E-mail

GEDIMINAS PRANSKEVIČIUS
užpildo pajamų mokesčių formas. (Accounting Tax Services). Pageidaujant, atvyksta į namus.

Didelė amerikiečių bendrovė ieško dažytojų ir stalių. Reikia patyrimo ir turėti savo įrankius. Galima uždirbti nuo \$12 iki \$15 į val. Kreiptis: 9755 W. Farragut, Rosemont, IL. Tel. 847-928-1000, Ext. 124.

GREIT PARUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 586-9999
HOME (708) 425-7180
PAGER (708) 886-4019

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Priimsiu gyventi dvi merginas apartamente
Berwyn, IL.
Tel. 773-251-9617.

Apt. for Rent in Lyons, IL
2 bedrm. \$655 mo. incl. heat, water, gas, storage, parking.
Call 630-852-0767 or
www.flash.net/~jposi.English.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing, Tel. 800-820-6155.

ALWAYS WITH FLOWERS!

• Skintos ir vazoninės gėlės
• Vainikai, krepšeliai
• Vestuvinės ir proginės puokštės
• Pristatome Čikagoje ir priemiesčiuose bei Lietuvoje
Tel. 1-888-594-6604 (nemokamas)
8015 W. 79 St., Justice, IL

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas, malonus patarimas.
Skambinti Vandai,
tel. 708-422-6558.

maridana
For unique Lithuanian Arts and crafts, please visit
www.maridana.com

Jaunas vyras ieško darbo.
Gali prižiūrėti seną žmogų ir gyventi kartu. Vairuoja automobilį. Tel. 708-458-9468.
Kviesti Gedą.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
www.redeusa.com

Mokau anglų kalbos.
Tel. 708-448-0821.
Prašu palikti žinutę.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokštės ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turio darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

• Kovo 1 d. viceministrė Ina Marčiulionytė dalyvavo Kultūros savivaldos kolegijos posėdyje Šiauliuose. Svarstyti regionų kultūros politikos klausimai.

• Kovo 3 d. Kultūros ministras Arūnas Bekšta ir Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys užsienio šalių ambasadoriams pristatė P. Gudyno restauravimo centrą, jo atliekamų darbų bei galimybes bendradarbiauti su kitų šalių restauratoriais.

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS
SOPULINGOJI MOTINA

Verbų sekmadienį
balandžio 16d., 3 val. po pietų,
Švč. M. Marijos gimimo bažnyčioje,
Marquette Parke.

PROGRAMOJE:

G.B. Pergolesi "STABAT MATER", G. Rossini "STABAT MATER"

ATLIKĖJAI:

Ričardo Soko vokalinis moterų ansamblis, parapijos mišrus choras ir solistai.
Muzikinis vadovas Ričardas Sokas.

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Kelionė į Vokietiją

Sugrįžus į Kauną, jau reikėjo pasakyti Antanui Kaunui, kada mes — Antanas Sinkėnas, Pranas Garšva ir aš, atvyksime į Šakius. Nutarėm būti Šakiuose vasario 19 d. ir susitikti klebonijoje. Vasario 18 d. dar užėjau į konsulatą paklausti, koks yra atsakymas į mano pareiškimą išvažiuoti į Romą. Konsulate radau tik vieną tarnautoją. Kai pasakiau, kad laukiu atsakymo į mano pareiškimą išvažiuoti studijoms į Romą, tai tas tarnautojas atsakė, kad studijoms į užsienį dabar neleidžia išvažiuoti. Studijuoti galiu pasirinkti tik Leningradą. Jis paėmė mane už rankos ir jau pradėjo vesti pro duris gauti pasą. Aš jam pasakiau, kad žinau, kur pasai išduodami, ir aš pats vienas nueisiu. Jis su tuo sutiko, nes ir nepatogu buvo jam palikti konsulatą be tarnautojo.

Namo grįžęs, radau kun. Juozą Grigaitį. Su juo aptarėm visas galimybes pereiti tris demarkacijos linijas, kurios yra labai saugomos. Suzinojau, kad kun. Juozas Packevičius, tik užėjus boševikams, buvo perėjęs per sieną, bet buvo grąžintas. Tada buvo dar lengva pereiti sieną. Žinoma, jam Gestapo saugumiečiai davė kokią užduotį atlikti, bet apie tai jis niekam nesisakė. Iš kun. Jono Aleksos, kuris buvo mūsų ekonomas, gavau šešis šimtus rublių. Tiek reikės kiekvienam duoti tam vokiečiui.

Rytojaus dieną ryte mudu su Antanu Sinkėnu traukiniu išvažiuojame į Vilkaviškį. Traukinys buvo beveik visas tuščias. Visam vagone buvome mes tik du. Tai veikė blogai ir mūsų nuotaiką. Vilkaviškyje tuojau suradom autobusą, kuris buvo pilnas žmonių, važiuojančių į Šakius. Keletą minučių pavaižiavus, autobusą sustabdė du rusų kareiviai, apsirengę ilgais kailiniais. Vienas jų garsiai pareiškė, kad bus visų keleivių patikrinimas. Konduktorius jiems pasiskundė, kad ilgai užtruks tikrinimas, nes autobusas pilnas žmonių. Kareiviai paklausė, ar nieko nėra įtartino. Konduktorius atsakė, kad nėra nieko įtartino, ir viskas yra tvarkoje. Tada kareiviai pasitraukė į šalį ir liepė važiuoti toliau.

Šakių klebonijoje radom du kunigus. Jiems pasakėm, kad čia norime palaukti Antano Kauno. O A. Sinkėnas nutarė dar aplankyti savo tetą ir kitiems gimines. A. Kaunas klebonijoje rado tik mane vieną. Jis pasakė, kad mūsų vadovas jau yra atėjęs. Vis dar laukėme ir Prano Garšvos. Pradėjo temti, o mano draugų vis nėra. Nutarėm su A. Kaunu, kad juos užlaikė gimines. Aš sutikau eiti su vadovu vienas. Ilgą laiką ejome drauge keliu, kurio kairė kasa pravažiuoja ar praieina.

Vadovas pasakė, kad nuo dabar jo vardas bus Ažuolas. Toliau jis aiškino, kad eisime greitai per laukus. Aš turėjau jį sekti iš tolo. Jo pėdos naktį matysis sniege. Kai zibtuvėlių užžiebė jis vieną kartą, tai sustojus reikia apsižiūrėti, o kai užžiebė du kartus, tai, kas bebūtų, reikia pradingti. Kai priėjome antrą zoną, jis man liepė sustoti ir palaukti, kol jis bus vos matomas. Tolumoje po kairei buvo matyti dideli tuamai. Kai jis pats priėjė tuamus, tada ir man galima eiti dar tuo pačiu keliu.

Tie tuamai buvo didelio ūkininko sodyba. Priėjęs prie tos

sodybos ant kiemo pamaciau ūkiškus padargus, pirkioje švietė didelė šviesa. Tas ūkininkas turbūt jau turėjo elektros. Toliau, nors tamsoje, buvo matyti ant kelio tiltas. Į abi tiltų puses išilgai buvo priaugę daug krūmų. Tas tiltas buvo pervažiuoti ir žmonėms pereiti per upelį. Pro krūmus sunkiai bemačiau savo vadovą. Tik staiga pamaciau du žybtelėjimus. Aš greitai įsmukau į kiemą. Sustojau ir svarstiau ką daryti. Jeigu įėjusi pas ūkininką, tai neturiu ką pasakyti ir prarasiu vadovą. Tuo tarpu iš tvarto sodele lempa išėjo žmogus, gal pats ūkininkas ar ūkininko tarnas. Jis nuo lempos buvo labai apšviestas. Taigi manęs tamsoje jis nemato, o aš matau ir stebiu, kur jis eis. Jis sustojo ir lyg į mano pusę pasuko, bet įėjo į trobą. Taip ilgai negalui stovėti. Pasimeldžiau trumpai į šv. Juozapą. Ir lyg kas man būtų pasakęs, kad turiu eiti toliau tuo pačiu keliu. Niekur nesidairydami, skubėjau pereiti tiltą. Niekas manęs nesusilaikė. Gan tolokai manęs laukė vadovas. Nebuvo laiko paklausti, kodėl vadovas man davė ženklą pradingti. Tik vėliau atėjo mintis, kad tarp krūmų galėjo būti sargybiniai, bet jie nesusilaikė manęs, nes matė mane išeinant iš ūkininko kiemo, arba jie bijojo mane sustabdyti. Jeigu bėglys, tai galiu juos nušauti.

Antroji zonoj pradėjome eiti per laukus. Visur pilna sniego. Kai kur sunku pastebėti pėdas. Daug kartų praėjau pro šalį. Tada sustojęs laukiau, kol išgirsiu ateinant mano vadovą. Aš vis girdėjau Ažuolo žingsnių garsą gana iš toli. Kai vieną jų paskutinį kartą staiga sustojau eimo garsas, sekdamas sniege pėdas, radau Ažuolą manęs belaukiant. Jis man pasakė, kad dabar pasuksime į dešinę iki Novos upės. Aš jį nusekiau iki didelės pušies. Jis čia man pasakė, kad dabar aš eisiu vienas. Labai didelė pušis buvo ant Novos kranto. Novos upę turu eiti dar toli, kol prieisiu dideli tiltą. Ant to tilto keičiasi sargybos. Reikia gerai ištyrinėti, ar kur nėra sargybinių. Šitoj vietoj Šešupės pusėj jau Vokietijos. Reikia praeiti tilto apacia labai tiesiai. Ant Šešupės yra dar pravesta spygliuota tela, kurią galima peržengti ar pro ją pralįsti. Ir anoj Šešupės pusėj jau Vokietija. Aš vadovui sumokėjau šešis šimtus rublių. Atsisveikinom, ir jis greitai pradingo tarp krūmų. Girdėjau tik jo eimo spartą ir šakų braškėjimą. Paskui pasidarė grėsmingai tylu. Ta tyla spengė mano ausyse.

Novos upė iki Šešupės

Pušis, prie kurios stovėjau, pasidarė man lyg vienintelė apsauga. Prisiglaudžiau prie jos ir svarstiau, kaip aš turiu eiti per Novos upę. Atėjo mintis, kaip aš bijodavau numirėlių. Dabar aš jų nebijau. Dabar nebijočiau su jais viename grabe gulėti. Nebijau jokių dvasių. Bijau tik rusų sargybinių ir jų šunų. Kažkodėl atėjo mintis iš Dostojevskio veikalo „Nušikaltimas ir baismė“ apie Roskolnikovą, kuris po nusikaltimo pasijuto labai vienišas ir visur nesaugus. Nei pušis, nei kas kitas čia manęs neapsaugos. Turiu eiti Novos upę iki didžiojo tilto.

Kai tik žengiau nuo kranto, įklampau sniege iki kaklo. Upė užšalus, bet sniegas po kojomis girgžda. Nežinau, kaip kokiais reikia kelti, nes tas girgždėjimas mane nervina. Visur

Akademinio Skautų sąjūdžio filisteriai „Seklyčioje“. Sėdi iš kairės: Edmundas Kulikauskas, Jonas Dainauskas, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Vytautas Mikūnas; stovi: Sigita Miknaitis, Milyta Milašienė, Aleksas Lauraitis, Ritonė Rudaitienė, Leonas Maskaliūnas, Jūratė Varnakojienė, Rūta Kulikauskienė, Algis Sedaitis, Irma Laisvėnaitė, Danguolė Kvikiytė, Irena Kairytė, Justinas Kirvelaitis, Halina Plaušiniaitė, Vytenis Kirvelaitis, Aldona Martienė, Liudas Ramanauskas. Nuotr. Jono Tamulaučio

man neaiškiai matyti įvairūs vaizdai. Atrodo, kad pakrantėj stovi žmogus. Tada, atsigulęs ant ledo, palaukiau, ar tas žmogus nepajudės. Aukšti Novos krantai yra didelė apsauga, bet tuose krūmuose gali būti kas nors pasislėpęs.

Taip samprotaudamas, tolokai pamaciau lyg bolševikų kareivį su bokšteliu ant kepurės. Ilgai atsigulęs laukiau, ar tas kareivis nepajudės. Atsargiai eidamas pirmyn, pasitebejau, kad tai tik medžio stuobris. Toliau sniegas po kojomis vis mažėja. Priėjau tyrą ledą. Pagalvojau, kad dabar nebus girgždėjimo. Tik staiga su dideliu triukšmu lūžo ledas. Aš įkritau į upę iki pusiaujo. Apsidairęs išbridau iš upės ir šlapias užlipau ant kranto. Pamaciau didelę lygumą, nuo sniego baltą kaip gražiausią drobę. Čia jau pati pavojingiausia vieta eiti tolyn. Kiekvieną pajudėjimą bet kas pamatys.

Upės pakraštį yra daug krūmų ir šakų. Pradėjau atsargiai šliaužti pro krūmus ir šakas. Tankos krūmai labai trukdė man pralįsti į priekį. Pradėjau laužyti šakas. Bet triukšmas labai garsus. Pamaniau peiliu didžiulius šakas iki pusės nupjauti ir pasukti perlausti. Ar šiaip, ar taip, į priekį pajudėjimas buvo lėtas ir sunkus. Krūmai toliau sumazėjo. Priešartinau prie tiltelio ir siauro keliuko. Ant upės pamaciau laivelį, visai neprisita. Pamėginau juo iirtis, bet jis tik garsiai daužėsi į abudu krantus.

Toliau ant upės atsirado ir ledas su sniegu. Pradėjau spartiai eiti jau per upę. Iš tolo pasirodė didelis aukštas tiltas. Atsigulęs ant ledo, viską gerai apžiūrėjau. Visur tylu, ir ant tilto nieko nematyti. Pradėjau pakraščiu upės slinkti artiau tilto. Atsigulęs vėl ištyrinėjau aplinką. Kai jau buvau visai artie prie tilto, labai greitai pradėjau bėgti po tiltą į priekį. Tiesiai nepataikiau, kaip sakė man vadovas, bet išbėgau į kairę ir įklampau į sniegą iki kaklo. Apsidūrėjęs vėl sugrįžau po tiltą ir jau tiesiai bėgau. Atsimušiau į spygliuotą vielą. Ją pralindau ir tuojau pasiekiau kitą Šešupės krantą. Čia jau man buvo aišku, kad esu Vokietijos pusėje. Atsisėdau pailsėti. Atsiminiau, ką žmonės kalbėjo apie bolševikų sargybinius, kad jie beglius kartais pasiveja ir atgal parsiveda.

Eidamas tolyn, pastebėjau, kad ant vienos kojos nėra kailiošo ir mano drabužiai apšalę barška. Priėjau dideli kelią, iš abiejų pusių apsodintą beržais. Kairėje buvo matyti namai, kai kurie su šviesomis. Einant link tų namų, sutikau ūkininką, kuris taip vėlai kažkurėjo. Jam pasakiau, kad aš tik pabėgau iš Lietuvos. Jis mane tik apžiūrėjo ir pasakė: „Kommen Sie mit“ — Eikit su manimi. Jis apsigrįžo, ir kaip suprantu, jau mane vedėsi į

GYDŪNO FONDO DOVANOS LIETUVAI

Šių metų balandžio 1 d. į Vydūno fondo valdybos kvietimą atsiliepė ir „Seklyčioje“ susirinko gražus Čikagos Akademinių Skautų Sąjūdžio filisterių būrys. Buvo pasidžiaugta dar vienais praeitinų nujėusių darbo metais, pabendrauta ir pabuvota skautiškoje šeimoje.

Pasivažišus Vytautas Mikūnas, Vydūno fondo pirminkas, pristatė svečius iš Lietuvos: kun. Antaną Saulaitį, SJ, ir Rūtą bei Edmundą Kulikauskus. Šia proga Vytenis Kirvelaitis įteikė kun. Antanui Saulaičiui Korp'į Vytis Garbės nario pažymėjimą (su teikta pereiną rudenį, minint Akademinių Skautų Sąjūdžio deimantinį jubiliejų), o Vytautas Mikūnas — Vydūno medalių Edmundui Kulikauskui. Edmundas pasigėrėtinai uoliai eina Vydūno fondo igaliotinio pareigos Lietuvoje.

Abu svečiai pasidalino savo mintimis bei išpučiais, gyvenant ir dirbant Lietuvoje, mieliai atsakinėjo į susirinkusių klausimus, ypač apie jaunimą, jo veiklą skautiškuose vienetuose. Už visas dėdamos pastangas šiais Lietuvai labai sunkiais laikais svečiams padėjo Leonas Maskaliūnas, Vydūno fondo tarybos pirmininkas.

Savo apžvalginiam pranešime Edmundas Kulikauskas papasakojo apie Akademinių Skautų Sąjūdžio veiklą Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose, perdavė sveikinimus ir linkėjimus, pasidžiaugė finansine parama iš JAV.

Vydūno fondo veikla Lietuvoje plati. Fondas nėra didelis, bet per daugelį metų atkakliai atliekamas darbas atneša ge-

rus rezultatus. Labai gerai buvo sutiktas Vydūno fondo finansuojamas Edvardo Gudavičiaus „Lietuvos istorijos“ I tomas. Nors šis leidinys Vydūno fondui buvo nuostolingas (fondas sumokėjo honorarą ir 10,000 dol. leidyklai), bet dabar juo naudojasi ir džiaugiasi skaitytojai Lietuvoje, JAV-se, Kanadoje. Kad šis darbas būtų užbaigtas, bus reikalinga parama ir ateityje.

Kita didelė Vydūno fondo dovana Lietuvai — tai išleistas Vydūno „Mano tėvynė“ 2-sios laidos. 1999 metais buvo išspausdinta 5,400 knygų, kurios per Šv. Vytį ir mokslo ministeriją išdalintos aukštesniųjų mokyklų bibliotekoms. „Nuo pirmosios knygos eilutės, — rašo Bernardas Sakys (Valstiečių laikraštis, 200 vasario 15 d.), — tarsi kanklės suskamba kazkas nauja, pabūdina motinos laukę įsiurbtą gerį: lietuvių kalbą, lietuvišką giesmę, lietuvišką audinių raštą. Niekas dar nėra taip tyliai ir jautriai prabilęs į žmogaus sielą kaip Vydūnas šioje knygoje“. Vydūnas rašo: „Gėlės, medžiai, visi laukai ir miškai, žemės, vandens ir oro gyvybė pirmą syk žmogui atsiskleidžia tėvynėje. Čia virš kūdikio palinko laikas ir nusidėjęs jį iš gimtojo būsto į pirmąsias dienas, mėnesius, metų laikus, nuolatinę jų kaitą, kitų žmonių gyvenimus, leisdamas pražysti jo paties gyvenimui“. Straipsnio „Tėvynė beldžiasi į vaiko sielą“ autorius linki, kad šį leidinį mūsų jaunimas nepadėtų į šalį, kad jų širdys sugertų kiekvieną žodį, sakinį. Tai skaitymų knyga, kuri, pagal Vytautą Mikūną, turėtų duoti minių Lietuvos mokykloms pasukti tinkamu keliu jaunimo auklėjimą.

Naujausia Akademinių Skautų Sąjūdžio Vydūno fondo veiklos sritis, tai šiais metais įsteigtos penkos mokslo premijos Sąjūdžio garbės narių vardais: Lietuvos Muzikos akademijoje Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardo premija geriausiajai dainininkei; Kauno Technologijos universitete — prof. Igno Končiaus vardo premija fizikos mokslui, Klaipėdos universitete — prof. Stepono Kolupailio vardo premija geodezijos, hidrologijos mokslams, Vilniaus universitete — Sofijos Čiurlionienės vardo premija lietuvių kalbos ir literatūros mokslui ir Vytauto Didžiojo universitete — Broniaus Kvikių vardo premija edukologijos mokslui. Steigėjas pageidauja, kad kandidatai taip pat pasizymėtų pilietiškumu ir dalyvavimu visuomenėje, studentų organizacijų ar kultūrinėje veikloje.

Galiausiai, šio susitikimo dalyviams buvo parodyta Vincės-Zaunienės konkurso užbaigimo ir premijos įteikimo vaizdajuostės ištraukos. Lietuvos Muzikos akademijos su-ruošta konkursiniame koncerte dalyvavo net 17 dainininkių. Koncertas truko 6 valandas, nes kiekviena konkurso dalyvė turėjo padainuoti dvi arijas ir penkias dainas. Premiją ir geriausios dainininkės titulą laimėjo Aušra Liutikaitė.

DRAUGAS, 2000 m. balandžio 12 d., trečiadienis

5

A. † A. JURGIS ČERNIUS

Gyveno Omaha, NE. Mirė 2000 m. balandžio 8 d. 10:15 val. vakaro, sulaukęs 79 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: žmona Ona Bradūnaitė; dukterys: Vida, žentas Jim Kalahar, Donna, žentas Don Reiners, Irena, žentas Brian Marth; anūkai: Shannon ir Matt Kalahar, Jackie, Nick ir Kylie Reiners, Brianna ir Beau Marth.

Velionis Jurgis pašarvotas balandžio 11 d. nuo 3 iki 8:30 val. vakaro Brewer-Korisko laidojimo namuose, 5108 „F“ St., Omaha, NE. Laidotuvės balandžio 12 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionis bus atlydėtas į Šv. Antano bažnyčią, Omaha, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a.a. Jurgis bus palaidotas Šv. Jono kapinėse, Omaha, NE.

Nuliūdę: žmona, dukterys, anūkai ir giminės Lietuvoje.

Laidotuvių direkt. Brewer-Korisko. Tel. 402-731-1234.

A. † A.

Prof. dr. EDVARDAS JASAITIS

Skandžią netekties valandą nuoširdžiai užuojautą Kauno Technologijos universiteto Garbės daktaro, profesoriaus Edvardo Jasaičio žmonai Andrea'i, jo šeimai ir artimiesiems reiškia KTU Senatas, Rektoratas, Socialinių mokslų fakulteto darbuotojai bei studentai ir JAV Patiriamoji taryba.

A. † A.

JONUI DOMANSKIUI

Lietuvoje mirus, brolių VANDELINĄ su žmona dr. ALINA, jų vaikus — dr. JONĄ ir RIMĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir liūdimė kartu.

Karolina Kubilienė su šeima

PENKIOLIKTA MIRTIES SUKAKTIS

JUOZAS IR JADVYGA SAKALAI

Iškeliavo į Amžinybę 1985 m. balandžio 13 d.

Kai jaunystėje žydėjai ir tvirtu žingsniu
Laisvos tautos keliais žengei,
Už jos laisvę ir jos garbę
Sidabro kardu prisieki šventai.

Tu puoselėjai mūsų tautos meilę,
Didžiavaisi karžygius tautos
Ir kartojai jos garbingą praeitį
Mūsų jaunoms kartoms.

Kai juodi debesys padanges gaubia,
Nutyla vėjas, medžių šlamesys,
Žmogus keliaudamas žemišką kelionę,
Pajunta, koks bejėgis yra jis.

Mieli Tėveliai, lai Aukščiausias jus globoja
Amžinoje kelionėje visų,
Nes jis tik vienas ir težino,
Kokiu keliavote gyvenimo keliu...

Pasiilgusios dukterys: Ramutė Sakalaitė
Mitchell su šeima ir Aušrelė Sakalaitė

baigimo ir premijos įteikimo vaizdajuostės ištraukos. Lietuvos Muzikos akademijos su-ruošta konkursiniame koncerte dalyvavo net 17 dainininkių. Koncertas truko 6 valandas, nes kiekviena konkurso dalyvė turėjo padainuoti dvi arijas ir penkias dainas. Premiją ir geriausios dainininkės titulą laimėjo Aušra Liutikaitė.

Šios jaunos ir šeimyniškos popietės renginyje dalyvių dėmesui buvo suruoštas gražus paskutiniųjų Vydūno fondo leidinių stalas, kurį tvarkė Jūratė Varnakojienė, Vydūno fondo pirmininko pavaduotoja. Ritonė Rudaitienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Diane Busco-Bryks, dainavusi Alice Stephens ansamblyje ir 10 metų Lietuvių Operos chore, šiuo metu dainuoja Čikagos Simfonijoje. Ji atliks solo mezzosoprano partiją Pergolesi „Stabat Mater“ kūrinį, kurį šį sekmadienį 3 val. p.p. girdėsime religinio koncerto metu, jį rengia Šv. M. Marijos parapijos choras. Choro vadovauja muz. Ricardas Sokas, kuris diriguos šiame koncerte ir gros vargonais.

PLB Švietimo komisija palaiko ryšius ir stengiasi padėti visoms esančioms už LR ribų veikiančioms lietuvišioms mokykloms. Džiaugiasi kiekviena naujai įsisteigusia mokykla. Šiomis dienomis komisijos pirmininkė gavusi pranešimą, kad Stockholm, Švedijoje įsikūre lietuviška mokykla, kurioje mokosi 20 lietuviškų šaknų vaikų. Taip pat lietuviškos mokyklos užuominas nagrinėjama Prancūzijoje.

Metinis Lietuvių operos spektaklis jau visai netrukus. Gal dar neprisirengę įsigyti bilietų. Jei to dar nepadarėte, jau būtų pats laikas apsirūpinti bilietais, kol dar yra geresnis bilietų pasirinkimas. Ypač svarbu tai padaryti tiems, kurie planuoja bilietus užsisakyti paštu. Užsakymus siųskite: Lithuanian Opera Co., 3222 W. 66th Pl., Chicago IL 60629. Daugiau informacijos gausite, paskambinę tel. 773-925-6193.

Stasė Bacevičienė, gyvenanti Orland Park, IL, a.a. vyro Juozo Bacevičiaus atminimui Draugo fondui atsiuntė 200 dolerių. Reiškiam užuojautą dėl vyro mirties ir dėkojame už auką Draugo fondui.

Dalios Gedvilienės vadovaujamas vaikų choras „Lakšutė“ giedos Verbių sekmadienį, balandžio 16 d., 10 val. r. Mišių metu tėvų jėgų Delli Strada koplyčioje prie Jaunimo centro. Šv. Mišias laikys kun. B. Baliūnas iš Lietuvos. Po Mišių Jaunimo centro kavinėje bus velykiniai pusryčiai, kuriuos ruošia Jaunimo centro moterų klubas.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės sueiga šeštadienį, balandžio 15 d. vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Pradžia 2 val. p.p. Visos narės prašomos dalyvauti.

Čikagos Lietuvių moterų klubo narys 1963 m. pradėjo skirti stipendijas lietuvių kilmės jaunimui, siekiančiam aukštesnio mokslo. Tas yra tęsiama ir dabar. Gavusių finansinę paramą studentų skaičius siekia arti šimto. Šimet yra skiriamos dvi stipendijos po 1,000 dol. Naujai įstojantieji ar toliau pažengę studentai-studentės, lankantys universitetus Illinois valstijoje ir ieškančius finansinės paramos, gali kreiptis į ČLMK stipendijų komitetą narys — Birutė Zalatorienė tel. 708-788-2781, Irena Norbutienė tel. 708-974-2946 — ir gauti pareikimo formas.

„Draugo“ knygynėlyje

Nijolės Jankutės knygoje „Atogrąžų tvenas“, išleistoje 1990 m. Čikagoje, — vienuolių apsakymų. Knygos kaina — 5 dol., su persiuntimu — 8.95 dol.

Alės Rūtos premijuotas novelinis romanas kietais viršeliais „Mėlyno karvelio šviesa“ — 12 dol., su persiuntimu — 13.95 dol.

Laisvalaikis

Vasarai artėjant prie Michigan ežero pietinės Čikagos pusės gyventojams planuojama daug įvairiausio vandens sporto rūšių. Jackson prieplaukoje (6400 S. Lake Shore Drive) turetų būti galima paplaukioti vandens slidėmis, kanojomis, vandens dviračiais, motociklais ir t.t. Bus galima išsinuomoti ir apsaugos liemenes. Mašinų pasistatymas — nemokamas. 31 gatvėje tarp Lake Shore Drive ir Michigan ežero taip pat planuojama statyti pirmąjį miestą parką, kuriame būtų galima važinėti riedučiais.

Parodos

Paroda apie kosmoso atsidarimo priedais, astronomijos mokslo instrumentų kolekcija, Saulės sistemos, Paukščių tako ir žvaigždžių modeliai demonstruojami Adler Planetarium (1300 S. Lake Shore Dr.). Planetariumas dirba pirmadienį-ketvirtadienį nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p., penktadieniais nuo 9 val. r. iki 9 val. v., šeštadieniais-sekmadieniais nuo 9 val. r. iki 6 val. v. Antradieniais įėjimas — nemokamas.

Optinio meno pavyzdžiai — pulsuojančios paveikslai, vibruojančios erdvės ir kiti vizualiniai, hipnotizuojantys efektai bus demonstruojami balandžio 22 — birželio 25 d. Čikagos kultūros centre (Chicago Cultural Center, 78 E. Washington). Bus galima išvysti 28 dailininkų, gyvenančių JAV, Šveicarijoje, Anglijoje ir Japonijoje, darbus. Paroda atidaryta pirmadienį-trečiadienį nuo 10 val. r. iki 7 val. v., ketvirtadieniais nuo 10 val. r. iki 9 val. v., penktadieniais nuo 10 val. r. iki 6 val. v., šeštadieniais nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p., sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 5 val. p.p. Įėjimas — nemokamas.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MINTYS GAVENIAI

Vienuolyno viršininkas Chevrier, kalbedamas apie reikalingą nepriščiūti per daug prie žemės, apie neturto dvasią gražiai pareiškė: — Užtenka, kad mūsų kojos siektų žemę; nebetieskime ant žemės savo rankų, širdies ar galvos.

Paduos mieste, Italijoje, bažnyčioje prie altoriaus, yra piešinys, kuriame vaizduojamas gydytojas, atverias krūtine numirusio šykštus žmogaus. Gydytojas neranda širdies krūtineje. Kažkam ateina į galvą mintis atidaryti dėžę, kur šykštusis laikė savo lobius. Ir... čia atrandama širdis.

Ar mūsų dmesys, ar mūsų širdis nėra pernelyg surakinta žemiškų rūpesčių, ar ji nėra išplešta iš mūsų krūtinių ir uždaryta prie žemiškų gėrybių?

Žemės patogumai protingame saike yra reikalingi: ir žemės gėrybės, kurias Dievas sutvėrė, tačiau žmogus neturi būti jų vergu, nesukoncentruoti visą savo dėmesio prie jų, prisiminti, kad žemėje mes tik svečiai ir kad mūsų pastangos turi būti nukreiptos į amžinybę.

Pagal prel. J. Prunski
Redaktorius

Religija tarytum kompasas rodas tik į vieną — Aukščiausiąjį Gėrį.

Poetė Marija Aukštaitė

MANO VAIKYSTĖS VELYKOS

Visi laukia Velykų. Visi nori, kad jos greičiau ateitų, bet labiausiai jų laukia vaikai.

Kai aš buvau mažas, tai dažnai klausdavau: — Mamytė, ar dar toli Velykos? Ar dažys velykaičius? Ar vesis mane į velykaktį?

Aš labai norėdavau eiti į velykaktį, bet kas tau mane mažą vesis naktį? Visi išėdavo, visi išskubindavo, o mane ir seną dėdę palikdavo krosnies daboti.

— Antanuti, — kartą man tarė mamytė, — jeigu šią žiemą išmoksi skaityti, tai vesisu į velykaktį. Nemokėdamas skaityti, ką veiksi? Varnų bažnyčioje nereikia ganyti.

Nepaprastai nudžiugau. Aš žinojau, kad mamytė ką prizada, tai ir išpildo. Per visą Gavėnią neatitraukiau akių nuo knygos. O kai atėjo Velykos, jau mokėjau kiek paskaityti.

Didįjį šeštadienį šokineju aplink mamytę ir raginau greičiau eiti į velykaktį. Mudviem besinant, pradėjo musti būgnus.

Antanas Giedrius
(Bus daugiau)

AR LIETUVA ISTOS NATO

Lietuvos atstovas Vytautas Landsbergis atskrido į Čikagą balandžio mėn. pradžioje diskutuoti apie Lietuvos padėtį ir NATO problemą. Landsbergis sakė, kad rusai nenori, kad Lietuva prisijungtų prie NATO. „Europoje yra mažų kraštų, kurie baiminasi Rusijos. Todėl mes žiūrime į Amerikos pusę ir ieškome pagalbos“, — sakė Landsbergis. Rusų ir Amerikos derybos nėra geros ir buvo didžiausios diskusijos

Ferynės ZVAIGZDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

SMAGU PAS SKAUTUS

Mano įdomus įvykis buvo, kai aš nuskradau į Massachusetts valstiją, kur buvo lietuvių skautų Tautinė stovykla. Aš patyriau daug džiaugsmo toje stovykloje. Daug mano draugų ten buvo. Ten mes turėjome dirbti įvairius darbus. Vadovas Gintaras Placas mums sakė, kad mes galime dirbti vieną valandą per dieną. Po to mes galėjome žaisti futbolą vėliavų aikštėje prie ežero. Ten buvo daug skautų iš įvairių vietų: Kanados (Toronto), Australijos, Čikagos, Los Angeles, Floridos, Brazilijos. Žodžiu, buvo daug skautų ir skaučių. Buvo šokiai tiems, kurie šokius mėgsta. Vieną naktį mūsų pastovyklė ėjo su kunigu Saulačiu ir vėliavų aikštę dangaus skliauto stebėti. Buvo labai įdomu. Štai mano draugų vardai: Aris, Povilas, Julius, Jonas iš Los Angeles, Povilas iš Los Angeles ir daugiau kitų naujų draugų. Ten mes praleidome labai įdomiai laiką. Uzdarius stovyklą, mes iš ten išvykome daug naujų pergyvenimų, kurie papildė ir praturtino mūsų gyvenimą.

Arūnas Karalis, 10 klasė
Lemonto Maironio
lituanistinės mokyklos
moksleivių metraštis 1996/97

MISKAS

O! Kaip gražu miške! Matau ošiančius medžius, girdžiu kaip paukščiai čiulba ir liūliuoja. Matau kiškį ir kitokią mažą gyvuliuką. Jaučiu augančių medžių grožį, o jie tokie dideli! Jų šakose šokinėja šaunios voveraitės. Žemėje grybai... Atrodo skanūs! Gražios, žydinčios gėlės auga ir kvepia. Pradeda lyti. Dabar viskas atrodo dar gražiau, viskas blizga ir dar labiau kvepia. Umm!... Kaip čia gražu!... Kamilė Bizinkaitė, Bostono lit. m-ls, 7 skyriaus mokinė.

KAZIUKO MUGĖ

Mano mėgstamiausia lietuviška diena yra, kada skautai surašo Kaziuko mugę. Per Kaziuko mugę man patinka dirbti prie mūsų stalo su skautais. Taip pat man patinka vaidinti.

Mūsų skautų stalas yra įdomus. Mes pravedame žuvinimo loteriją ir laimėjimai yra geri. Mes turime „Nintendo“, parduodame gėrimus ir saldinius.

Siais metais per Kaziuko mugę mes suvaidinom „Raudonkepuraite“. Man labai patiko vaidinimas, nes aš pats jame dalyvavau. Buvo smagu. Visiems patiko mūsų vaidinimas.

Man labai patinka dirbti su skautais. Visuomet laikiu Kaziuko mugę įdomu, kokį vaidinimą pastatys kitais metais?

Rolandas Hauser,
Bostono lit. m-ls
7 skyriaus mokinys.

SUJUDO, SUKRUTO

Sujudo, sukruto visa aplinkui,

Nes į pavėsį žiema nuslinko. Žemė nusimetė patalą baltą ir pasisiuvo sau žalią palatą.

Keičia apdarą medžiai, Puošias laukai gėlėmis. Krauna žiedus jau sodai, Lakštingala gieda vėl naktimis

Kelkitės žvėrys, vabzdžiai, paukšteliai,

Kelk ir darbščioji, pilka bitele,

Kelkitės žmonės, iš apsnūdimo,

Laikas pradėti pirmą arimą.

Žemė jau laukia, kad papurentų,

Daigas nerimsta, kad pasodintų.

Jei nebijosit dabar padirbėti,

Rudenį gražų jūs derlių turėsit.

Mokytoja Violeta Pakalniškie

ka dienų daugiau. Kiek dienų Rota iš viso atostogaus? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 132

Nutrynę vieną raidę, kuri yra minkštasis priebalsis, liks žodžio galūnė — uose. Koks tai žodis, kuri kalbos dalis? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 133

(Piešinėlis). Į kiekvieno lanko 6 langelius įrašykite žodžių laikrodžio rodyklės kryptimi. Tų žodžių 2 ir 5 raidė turi būti „a“. 1. Seniau vartotas šaltas ginklas. 2. Užverta vieta gyvuliams. 3. Įrankis priveržimui, panašus žodis į užraktą. 4. Audeklo marginiai — papuošalai. 5. Elektros vieta. 6. Žmogaus veikla — užsiėmimas. Sudarė 5 klasės mokinys Justas Grinkevičius iš Kaišiadorių. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 134

Piešinėlis

Perskaitykite, kas parašyta rebuse. Sudarė 7 klasės mokinė Janina Eigirdaitė iš Šėtos, Kedainių rajono. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 135

A. Nuo kada Saulius tapo Pauliumi (žiūr. Šv. Raštą). B. Kiek piliakalnių yra Utenos krašte? C. Kas išrado sniego dviratį (snowbike). D. 1983 m. lietuvis astronautas surado didžiulę kometa. Jos skersmuo 60 km. Kokį vardą gavo ši kometa. Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 t., o už dalinius atsakymus — 5 t.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

LINKSMIAU

— Sakyk, mamytė, ar greitai bus mano gimimo diena? — Greitai, Linute. Kodel tu klausai? — Galvoju, gal jau laikas man būti gera mergaite.

Apsidairęs į visas puses ir įsitikinęs, kad niekur nėra mamos, mažas berniukas prieina prie policininko ir klausia: — Ar nematėte mamos, einančios be manęs?

„Jau pavasaris atėjo pilnom sąjomis gėlyčių...“ Gal gėlytės Motinos diena augina Lemonto „Žiburelio“, Montessori „Krykleles, aukletiniai“?

Skelbimai

• Stasė Bacevičienė užpildo pajamų mokesčių (income tax) formas. Susitarimui kreiptis: tel. 708-403-7334.

• Talman Delicatessen, 2624 W. 69 St., Gavėnios metu čia rasite tinkamą maistą: virtinukai su varške ir grybais, blynėliai su varške, penktadieniais bulviniai ir obuoliniai blynai, cepelinai su varške, žuvis, įvairios silkės. Taip pat penktadieniais verdame spurgas. Laikas pagalvoti apie Velykų stalą! Talman Deli turės babkų, napoleonų, įvairių tortų, sausainių ir daug kitų patiekalų. Iki malonaus pasimatymo! Skambinti: 773-434-9766.

Piniagai, siuntiniai, maistas Velykoms, Lietuva per TRANSPAK (staigus Draugo pastatas) Darbo val. 9.55 val. iki 9.20 Tel. 1 773 838 1050

ADVOKATAS
Vytis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą